

Fuit igitur tota pulchra et in carne puritate virginis, et in voluntate perfectio actionis, et in mente summatione speculationis, et nec in carne habuit maculam pragmatice, nec in mente rugam dupliciter.

Ite Ratio sue contemplationis dicit ipsa Cant. ij. **I**ntroduxit me rex in cellam vinariam. **I**n cogitatione gaudiorum celestium. **Rex** in seruis, i. timor pene, qui quicquid facit celestia cogitare. **Amicus**, i. desiderium premij, sed ipse rex, i. amor sponsi, qui facit me celestia meditari. **Innuens** igitur quod non timore supplicij vel serua, nec amore tantum premij vel mercedaria, sed sola dilectione et charitate patris vel filia, in cellam vinariam est introducta, que est meditatio spiritualium, non in aqua que est cognitio temporalium, et sic ei collata est gratia spiritualis. **Dicit** et **I**ntroduxit me rex in cellam vinariam, i. omnium bonorum spiritualium mihi contulit affluentiam. **Vel** hec cella vinaria contemplationis gratia, que multipliciter continet pocula. **Primum** puritas mentis. **Secundum** requies mentis. **Tertium** securitas mentis. **Quartum** gaudium in spiritu sancto. **Est** ergo sensus **I**ntroduxit me rex in cel. vi. i. contulit mihi gratiam contemplationis, cuius poculis me multipliciter debriauit.

Ite Ratio contemplationis dictum est de iudith in figura marie **Iudith**, xi. **N**on est talis mulier super terram in aspectu re. scilicet contemplationis, quod limpida ceteris omnibus sanctis contemplabat deum celestia et eterna.

Item Ratio sue contemplationis dicit ipsa sponso Cant. vii. **M**adragez dederunt odorem suum in portis nostris. **Per** madragozas signant studia contemplationis, que ita faciunt dormire hominem in deliciis suis vel absconsione ab inimicis suis carnalibus nec sentiat nec attendat. **Dicit** et **M**adragez de o. suum in portis nostris, scilicet in portis dignis sensuum, que tunc sunt nostre, si odor madragozarum ad eos perueniat, et ab eis excludat odorem mundanum. **Nam** si bene dormiat interiorem anima, sensus suos claudit ad exteriora. **Et** hec talis erat contemplatio marie.

Finit liber quartus de virtutibus marie.

Incipit liber quintus de pulcritudine marie.

De spiritali pulcritudine marie

De spiritali pulcritudine marie que consistit in virtutibus anime, dicit spiritus beate virgini matris sue Cant. i. **T**ota pulchra es amica mea. **L**ib. originali peccato sanctificata in utero. **I**tem tota pulchra lib. actuali mortali, somnitate penite subingratol. **E**t macula letitia venialis peccati non est in te. **I**n precepto filij dei somnitate penite exticto. **E**t ideo tota pulchra es. **I**n opere tota pulchra. **I**n corpore et macula non est in te. **I**n corde. **T**ota pulchra. **I**n opere per simplicitatem. **D**icit. **S**i oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. **T**ota pulchra. **I**n corpore per virginalem castitatem. **S**ap. iij. **Q**uia pulchra est casta generatio cum charitate immortalis. **T**ota pulchra. **I**n corde per humilitatem, quod est esse sine macula. **I**deo in figura marie dictum est de bether. ij. **E**rat bether forma valde, et incredibili pulchritudine, omnibus oculis gratiosa et amabilis videbatur. **F**orma valde. **I**n charitate, que est forma virtutum. **I**ncredibili pulchritudine. **I**n insolitam castitatem. **I**n auditum enim erat a seculo aliquam personam ante beatam virginem emisisse votum perpetue virginis. **Q**ui votum ipsa prima emisit absque omni humano precepto consilio et exemplo, sola inspiratione spiritus sancti, sicut dicit beatus bernardus, et ideo dicitur ei pulchritudo incredibilis. **Vel** incredibilis pulchritudo, in suplativo gradu virtutum omnium plenitudo. **U**n **I**sa. lvi. **Q**uis audiuit vnquam tale? **O**mnibus oculis gratiosa et amabilis videbatur. **I**n humilitate sua quam respexit deus, quod ubi amor ibi oculus. **E**t nota quod dicitur **O**culis omnium. **P**rimo oculis ipsius dei trinitatis, qui eius humilitatem respexit, et spiritum eius considerat intueri. **U**n dicitur ei pater et filius et spiritus sanctus **L**ati. vi. **R**euertere fuertere

Ber.

Pulchritudo marie

linamitis vt intueamur te. **S**unamis. Interpretat mortificas vt mortificata. **H**ec est maria q mortificauit in se carne et omne estu libidis. et mortificata qdamodo fuit a mudo in filij passiōe. Interpretat etiā coccinea. et in coccino seruētissima eius charitas figurat. Fuit etiā coccinea. qz in sanguine filij p passiōez rubcata. **I**n B etiā q dicit vt intueamur te. et ponit verbū plurale. notat trinitas psonaz. **I**o etiā dicit ei spōsus **Cañ. ij. l. U**ox tua dulcis. ad audiēdū. et facies tua decora ad intueēdū. **S**cdo ocul' angelozū et oim brōz. q in eā sicut in filium desiderat intueri. **Pe. i. Nō** dico sicutissime. **T**ercio. ocul' hoim. **C**redit enim q fere null' possz eaz intueri qdū fuit in mudo. q eā statim nō amaret. **N**unqz tū male fuit adamara. **D**oc iūcies li. xij. p. r. cl. vi. ti. iij. de pperatibz cedri. circa mediū ti. **E**t nota qz hester q tā pulcra describit interpretat abscondita. i. q moraliter edocet fidelis aīa vtrāqz suā pulchritudinē occultare. **S**icut fecit sara occultas se i tabernaclo. **B**ene. xvij. **R**ebecca vultū suū operies teristro. **Señ. xxij. J**udith cū puellis. i. cogitarōibus mūdis et humilibz qd sonat nomē puelle. et cū sanctis affectōibz. clausa manens i cubiculo. **J**udith. viij. **E**t appellat hic cubiculū secretū oratorū. de q **M**atth. vi. **C**ū oraueris intra in cubiculū tuū. **M**aria clausa in thalamo. **L**u. i.

Ite de tribz his dz itez de iudith. xi. in psona mariel. **Nō** ē tal' mlier sup terrā i aspe / **D**ctu. in pulchritudie. in sensu vboz. **I**n aspectu. **I**conuersatōis. **I**n pulchritudie. **I**n corporis. **I**n sensu verboz. i. i interioribz verbis. i. puritate cogitarōis.

Alter. **T**ota pulcra es. **I**n corpore. s. et aīa. **I**n corpore. p inco:ruptōis itegritatē. et oim **E** sensuū illibata puritatē. **I**n aīa nō solū tota pulcra p hūilitatē. s. p pulcra siue pulcerrima p virtutū oim pfectā plenitudinē. **U**nde et dz pulcerrima mlier. **C**āti. v. **E**t hoc bis dicit ibi. **D**icit etiā pulcra vt luna. i. vniuersal' ecclia. qz qdquid alij scti pulchritudis habet in parte. habz ista in toto. **N**emo enī sctōzū inuent' ē silis il li in hūilitate. **N**emo in charitate. et sic de singul' virtutibz. **V**ere enī pulcerrima. q tot habuit in se pulchritudies qz virtutes. et singulas in suplatiuo gdu. **E**t ideo de dicit singularis. **S**iqdem virgitas ab omni immūdicia carnis et sensuū ipaz pseruauit immunē. s. oculos ei' ne viderēt vanitatē. aures ne audirēt linguā neqm. os ne gustaret qd gustatū afferret mortē. et sic de alijs sensibz. **I**nterior' aut hūilitas pfecte exclusit ab ea supbiā. tot' spūalis vicij genitricē.

Alter. **T**ota pulcra es. **T**ota enī pulcra ē aīa cui nihil inest spūalis turpitudis. i. **F** vicij et peccati. et cui nihil deest spūalis pulchritudis. i. grē et virtutis. **T**al' se fuit gliosa virgo. q nec pmā simile habuit. nec habitura ē in vtroqz. **P**ropter pmū dz de ea **S**ap. vij. **S**incera ē. et ideo nihil inqnatū incurrit in illā. **R**ōes inuenies li bro. ij. vij. p. u. i. g. i. o. i. e. **D**e scdo dicit ipa. xvij. eccl. **I**n me oīs grā vite et vitas. et. **E**t bñ dicit loīs grā. **N**ulla enī defuit ei virt'. **N**ec puritas angeloz. nec fides p'archaz. nec scia pphetariū. nec paciētia martyriū. nec sobrietas p'essorū. nec inocentia aut hūilitas virginū. **I**te de his duobz dicit fulbert' camoren'. in illa ome lia. **A**pprobate p'uetudis. **C**ōfidēter asserim' q nullo genere vtutū vacabat. cui plenitudinē inesse grē dei nūci' assereret. **C**ōstāter etiā asserim' q aīa ipi' et caro quā elegit et habitaculū sibi fecit sapientia dei p'is ab omni immūdicia et maliciā purissima fuit. attestāte scptura. quoniā i malinola aīam nō intrabit sapia. nec habitabit in corpore subdito peccati. **S**apientie. i.

Alter. **T**ota pulcra. dicit maria. qz oēs virtutes actiue. omnes virtutes p'ceptati / **B** ne in ea pueniūt. et p omnibz creatur' admirabile effecerūt. **E**t hec etiā fuit eius incredibil' pulchritudo. **P**er virtutes actiuas habuit volūtate mūdissimā. p speculatinas mentē purgatissimā. **T**ota. ligū fuit. **I**n carne puritate p'ginitas. et in voluntate p'fectōe actōis. et in mente cōsummatōe speculātōis. **E**t nec in carne habuit maculā p'ragiōis. nec in mente rugā duplicitatis. **E**t talē sibi chrius matre et spōsam exhibuit. nō habētē maculā neqz rugā. **E**ph. v.

Alter. **T**ota pulcra es. **E**st enim quedā creatura tota deformis. s. diabolus. et qcumqz sciēter in aliq crimi / **B** naliū seu mortaliū demorat. **D**e qb' dicit **T**renoz. iij. **D**emigrata ē sup carbōes **F**o. xij. **P**

Fulbris
camotēp

facies eorū rē. **Isa. xij.** Facies cōbuste vultus eorū. **Jobel. ij.** Omnes vultū redi-
gentur in ollam.

Est alia creatura partim pulcra. partim deformatis. iustus. s. nullū habēs mortale li-
cet mltā venialia. **Jacob. iij.** In multis offendim⁹ omnes. qz delicta q̄s intelligit.
i. **Joh. i.** Si dixerim⁹ qz peccatū nō habem⁹. nosipos seducim⁹ et veritas in nos
bis nō est. Tales vadūt in purgatorū.

Est etiā terciā creatura tota pulcra. scz puer decedēs in albis. v. aia exiens a purga-
torio. cuiusmodi statim euolat ad thalamū sponsi.

Aliter. Tota pulcra dicit maria pncipaliter ex diuini vbi generatōe. q̄ est splēdor
paterne glie. **Ad heb. i.** Qui est cādor lucis eterne et speculū sine macula. **Sapie
vij.** In quē desiderāt angeli. p̄spicere. i. **Pe. i.** Cui⁹ pulcritudinē sol et luna mirāt
sicut dicit brā agnes. **[Tota pulcra.]** Sicut enī ferū ab igne extractū nō solum
ignitū. imo totū est ignis. et sicut aer illustrat⁹ a sole. q̄ dū inflāmat aerē suū ei im-
pmit calorē. induitqz colorē. totus sol efficit. et velut aque gutta dolio vini opti-
mi insula tota trāsīt in saporē. in odorē. et in colorē vini. et sicut vitrū candidū et
purū illustratū a sole trāsīt in splēdorē et colorē solis. et sicut lana cādida et pura
tincta in sanguie muricis v. conchiliū tota colorat fm q̄litate tincture. Sic ania
marie spūscō repleta. et maxime luce illa celesti. i. filio dei in eā descendente. nō so-
lū iā affecta. sed tota est deificata. Sic enī affici. deifici est. Et sicut dei filius car-
nē assumēs ex ea. in ea infirmat⁹ est vsqz qz. sic qn̄ de ei⁹ substātia fili⁹ carnē indu-
it ipa beata virgo quoddā diuinū nobis ineffabile ex dei oīpotētia mutauit. **Un̄
et dicit Lanti. ij.** Dilect⁹ me⁹ mihi. et ego illi. Quid autē sit illi dilect⁹. qd̄ illa dī-
lecto nō dicit. qz qd̄ tantū est qd̄ ad ipm̄ explicandū verba deficiūt. et istud inscu-
tabile est viatori. qz credere p̄cipimur. discutere p̄hibemur. sicut dicit ambrosius.
Quidā tñ sic exponūt. **[Dilect⁹ me⁹ mihi et ego illi.]** i. ille ex me sola. et ego illū so-
lū genui. Alij vero sic **[Dilect⁹ me⁹ mihi.]** subdit⁹ scz et obrēpans. sicut fili⁹ matri.
Et ego illi obediens et obrēperās. sicut filia patri. sicut ancilla dño. sicut creatura
creatori. Si enī qui adheret deo. qd̄ sit p̄ dilectionē. vnus spūs est cū illo. i. ad-
chorin. vi. vnitare. s. amoris et gratie. quomodo nō magis anima marie a q̄ nūqz re-
cessit. et corpus in quo nouē mētibz habitauit incarnata sapiētia. deificata sunt. et
a filio q̄ ignis est tota facta sunt ignita. Sicut enī aqua in nuptijs cōuerſa est in
vinū. **Joh. ij.** vbi nec accessit vinū nec recessit aq. sed altez factū est aliud. nō succes-
sionis vice sed imutatōis origine. nec ratōis expositōe. sed admiratiōis obrētū.
sic et maria p̄us quasi aq̄ purissima. in spūscō sup̄entrōe et filij dei conceptōe. qz
si cōuerſa est in vinū sup̄ oīa post christū letificās cor hoīs. Et forte qz ipa s̄ modo
et aqua fuit que pot⁹ est paupez. et vinū qd̄ potus est diuitū. ideo dicit **Eccliaſti-
ci. xxij.** Qui bibunt me adhuc sitient.

Ambro.

Item Notandū qz maria nō solū dicit pulcra. vel tota pulcra. sed etiā speciosa. i. omni
corpali et spiritali specie repleta. Quia fm grāmaticos noīa def̄nētia in osus si-
gnāt plenitudinē. Speciositas enī mlier⁹ maxime consistit in duobus. In colore
nitido. qd̄ p̄inet ad fidei viuacitatē. et mēbrozū cōpositionē. qd̄ p̄inet ad moruz
honestatē. Et ideo species ei⁹ designat p̄ septēplicē specie q̄ reperit in scriptura.
Quare canit ei ecclia. Speciosa facta es et suavis rē.

Prima est species oliue. **Eccl. xxij.** Quasi oliua speciosa in campis rē.

Secūda Species colūbe. Unde canit. Uidi speciosam sicut columbam rē.

Tercia Species libani. **Lanti. v.** Species eius vt libani rē.

Quarta Species celi. **Eccl. xlij.** Species celi in visione glie.

Quinta Species ignis. **Nūeri. ix.** In nocte opiebat tabernaculū q̄si species ignis

Quia charitas marie p̄egit ecclēſiam in tribulatōe.

Sexta Species iridis sine arcus. **Eccl. xlij.** Vide arcū et benedic eū q̄ fecit illū.
valde enim speciosus est rē.

Septima Species solis. **Sapie. vij.** Est enim speciosior sole rē.

Est igitur gloriosa virgo oliua p̄ effectū pietatis. Colūba p̄ lenitatē mansuetudis. **L**

Pulcritudo marie

Libantis qđ interpretatur cādidatio p candorē virginitatis. **I**gnis rōe ptectiōis vt dictū est. **C**eli. i. casa helyos. hoc est. domus solis. p fecunditatē ventris sui. repletiōnē vteri. vel gestatōem in vtero. **A**rcus quātū ad incarnatōes verbi. **A**rc⁹ enim est ex radijs solis ⁊ humida nube. sicut dicit glosa. sup **S**ene. viij. **Q**đ factū est in incarnatōe. qñ sol iusticie qđ est splēdor patris. ingressur⁹ egyptū. i. ventur⁹ in mundū. ascendit sup nubem leuē **I**sa. xij. id ē sibi vniuit mūdissimā carnē sine pondere peccati. qđ factū est i vtero virginali. ⁊ sic factus est quasi qđam arcus qđ fit in die pluuię. **S**ol qñtū ad generatōem filiū. qz sicut. sol sine sui corruptōe gignit radiū. sic et virgo filiū.

Fides marie **I**tem species oliue p̄sistit in virozis p̄tinuitate. et signat in v̄gine fidei sinceritatē. qđ delectat oculū mentis. sicut viroz oculū carnis. **Eccī. cl.** **B**ram et spēm desiderabit ocul⁹. **H**anc speciē p̄figurauit species p̄me filie iob. que vocabat̄ dies. in quo notatur claritas fidei.

Veritas doctrine **S**pecies colūbe p̄sistit in colorū mutatōe et varietate circa collū. et signat in virgīe doctrine veritatē qđ in collo intelligit̄. qz doctrix fuit doctorū et magistra ap̄lorū. **U**nde qđam glo. dicit sup illo verbo. **T**ota pulchra es. **Q**uia sp̄sa est pulchra p̄dicatōe. **H**anc speciē p̄figurauit species sc̄de filie iob. qđ vocabat̄ cassia. **C**assia enim habet folia purpurea. **I**n folijs aut̄ verba. in purpura christi passio n̄q̄at̄. **Q**uid igit̄ p folia purpurea nisi passiois doctrina. qđ maxime credit̄ affectu et effectu i v̄gine abundasse. **U**nde et lucas cui inter ceteros euāgelistas appropatur descriptio dñice passiois. euāgelij scriē a virgine gliosa dicit̄ didicisse.

Virginitas **S**pecies libani p̄sistit in p̄tinuitate cādoris. qz ibi sunt nives cōtinue. **D**iere. xvij. **N**unqđ de petra agri deficiet nix libani. i. de firma mente refrigeriū v̄ginis. **E**t signat candorē virginitatis. **D**e qđ specie dicit̄. **P**ulchritudinē candoris ei⁹ admirabit̄ ocul⁹. **Eccī. xliij.** **H**anc speciē figurauit abyfach sunamitis. qđ fuit virgo speciosa valde. **Regū. i.** que fouebat pedes dauid frigescentes. **S**ic maria calefacit affect⁹ filij ad amorē nostrū oratōib⁹ suis. qñ sentit eos frigescere qđ ad nos p̄p̄t̄ p̄cā n̄ra.

Regem placid **S**pecies celi p̄sistit in v̄siōe glie. sicut d̄r **Eccī. xliij.** et signat in v̄gine p̄tēplatiōis sublimitatē. **Eccī. xxxvij.** **S**pecies mlieris exbilarat faciē viri. i. altitudo p̄tēplatiōis delectat faciē intellect⁹ speculatiui. **H**āc speciē p̄figurauit species tercię filie iob. qđ vocabat̄ cornustibij. **Q**uid est ei⁹ cornustibij nisi p̄stantia ⁊ firmitas i laude dei. qđ p̄tēplatiuozū est p̄p̄t̄. laudare videlicet deū sine intermissiōe in psalmis et hymnis ⁊ cāticis sp̄ualibus. **D**e hac triplici specie filiarū iob dicit̄ in fine iob. qđ sunt inuēte puelle speciose sicut filie iob in vniuersa terra.

Caritas **S**pecies ignis p̄sistit in flāmeitate et seruore splendente. **A**ugustin⁹ de ciuitate dei. **Q**uid igne flāmante vigēte lucēte pulchri⁹. **Q**uid calefaciēte curāte coānte vtili⁹. **A**ug. **E**t hec species signat in virgine charitatis ardorē. **H**anc species figurauit hester regina. qđ erat incred. bili pulchritudine omnīū ocul⁹ gratiosa. **Q**uia charitas regina virtutū. **M**agister **R**ichard⁹ de sc̄to victore. **D**erito charitas regina virtutū dicit̄. quia p̄t̄ nomē amittit que charitati nō famulat̄.

R. de sc̄to victore **S**pecies arc⁹ p̄sistit in duob⁹ colorib⁹ qui p̄ncipales in eo sunt. ceruleo ⁊ igneo. ⁊ signat i v̄gine honestatē p̄uersatōis. **O**p̄t̄ ei⁹ ad h̄ qđ honeste viuat̄ cū alijs et flere cū flentib⁹ p̄ passionē in aduersis. ecce color ceruleus. ⁊ gaudere cū gaudentib⁹ p̄ p̄t̄ulationē in p̄speris. ecce color igne⁹. **H**ec ei⁹ species p̄figurata est p̄ abygail. que erat prudētissima et speciosa. i. **Regū. xxx.** qđ p̄passa est viro suo in aduersitate. ⁊ p̄gratulata regi dauid in sua p̄sp̄itate.

Secunditas v̄tr̄ **S**pecies solis cōsistit in splēdenti radij emissiōe. et significat in virgine fecūditates ventris. **E**t hanc speciē figurauit species susanne. **D**aniel. xij. **D**e qua dictum est p̄sbytero. **S**pecies decepit te.

Item de speciositate marie canit ecclia in eius assumptōe. **U**idi speciosam sicut columbā ascendentē rē. **M**aria speciosa dicit̄ anthonomatice. sicut luna dicit̄ la bēle. **U**nde. **P**ulchra vt luna. **C**anti. vi. **E**t licet possit intelligi vt dicat̄ speciosa sicut colūba. tamē meli⁹ est vt intelligat̄ simpliciter speciosa. et qđ dicit̄ [sicut colūbā]

Lacella
rius pbi
lippus

referatur ad id qd dicitur ascendente. Vere maria speciosa. que omni speciositati co-
paratur. Speciositati arborum. Un. Quasi cedrus etc. Speciositati ortorum et fon-
tium. Unde. Hortus conclusus soror mea sponsa. Speciositati gemarum. Unde.
Venter tuus eburneus distinctus saphiris. i. celestibus coloribus. It. Danus eius
rotundus auree plene iaculis. Ecce triplex speciositas. operum. metallorum. lapidum.
Speciositati luminum. Unde. Que est ista que progreditur quasi aurora et surgens etc. Spe-
ciositati herbarum. Unde. Radix mea dedit odorem suum. Speciositati florem. Un. Si-
cut plantatio rose in bethaniam. Et Cant. ii. Sicut lilius inter spinas. sic amica mea
inter filias. Speciositati fructuum. Un. Sicut fragmen malipunicum etc. Speciosi-
tati edificiorum. Un dicitur. Arca. tronus. solium. navis. et hmoi. Speciositati vasorum.
Unde dicitur Eccl. xliij. Vas admirabile etc. Speciositati membrorum. Unde comen-
dat a singulis membris in canticis sicut infra ostendimus.

Item Cant. i. Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra. oculi tui colubaz. Ecce
admiratiois vox est. reliquum commendatiois. Iteratio vero pulchritudinis. confirmatio est
amoris. vel signum duplicis pulchritudinis. Interioris in virtute. et exterioris in
conversatioe. Vel gemina pulchritudo gemine charitatis affectus. Vel pulchritudo intel-
lectus que est cognitio veritatis. et pulchritudo affectus que est amor bonitatis. Vel fi-
des et operatio. Vel humilitas et innocentia. Vel decor active et contemplative. Vel
hec geminatio pertinet ad duo valentia. que sunt scientia et operatio. Vel ad duas partes
iusticie. que sunt declinare a malo. et facere bonum. Vel ad conversationem claustralem
et secularium. Vel ad regimen prelatorum et obedientiam subditorum. Vel geminat pul-
chritudo sponse. propter decorum penitentium. et mundiciam innocentium. Et dicitur ei. Ecce tu pul-
chra es amica mea. quia amas et amaris. Demonstratio adverbium tria facit. admiratioem
in pulchritudine sponse. et emulatioem in alijs. notat etiam quod in promptu est sponse pul-
chritudo. Pronomen vero geminatum discretioem notat et significantiam. Et verel pul-
chra. quia. Loculi tui colubaz. i. affectus et intentio simplex sine plica. scilicet erroris et pra-
ve dilectiois. Nec simpliciter oculorum totum corpus ecclesie vel bonorum operum pulchritudo
reddat. Matth. vi. Luc. xi. Vel colubaz. i. deum simpliciter intueris. quia nihil
aliud quam ipsum queris.

Item Quattuor sunt marie vel fidelis anime pulchritudines. Prima in corpore castitate. U
Secunda in conscientie puritate. Tercia in exteriori conversatioe. Quarta in divinarum co-
templatioe. De his quattuor Treno. iij. Candidiores nazarei eius nive. nitidiores la-
cte. rubicundiores eboris antiquo. saphyro pulchriores etc. Cadore niuis mundicia car-
nis. frigus refrigerium cordis. Nec duo sunt in prima pulchritudine. Cadore lactis
quod est cibus parvulorum. innocentia mentis et conscientie simpliciter. Nec duo in se-
cunda. Cadore eboris que processu temporis vertitur in ruborem. innocentia operis et fervor car-
itatis. Nec duo in tertia. Saphyro colore habet celestem et signat contemplationem.
Ecce quarta. Et hec quattuor pulchritudines quasi derivantur a quattuor pulchritudinibus spon-
si. a quo sponsa totam suam recipit pulchritudinem. quia sponsus pulcher est per naturam.
sponsa pulchra per gratiam.

Prima sponsi pulchritudo fuit in corpore mortali. Un. Speciosus forma per filium hominis.
Secunda apparuit in transfiguratioe. quando resplenduit facies eius sicut sol. vestimen-
ta autem eius fuerunt alba sicut nix.

Tercia in resurrectione carne glorificata. Unde Isaie. lxiij. Quis est iste qui venit de
edom etc. Iste formosus in stola sua. i. in carne glorificata.

Quarta in divinitate. Unde Isa. xxvij. Regem in decore suo videbunt oculi eius.
In prima dominus nostram honoravit infirmitatem. In secunda ostendit future beatitudi-
nis qualitatem. In tertia exhibuit future incorruptionis veritatem. In quarta perditam
in adam reformavit imaginem.

Item in supradicta autoritate. Tota pulchra es etc. Et iterum in cant. i. Ecce
tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra. videtur ei attribuere sponsus duplicem pul-
chritudinem corporalem videlicet et spirituales. De spirituali dictum est. minus tamen suffici-
enter. adhuc autem dictum sum de ea.

Pulchritudo marie

De corporali pulchritudine marie

Libro.

Si quis autē q̄rat de pulchritudine corporali beate virginis. congruēssime mihi videtur posse dici et credi eā p̄ filiis hoīm speciosam. q̄ speciosū forma nō solū p̄ filiis hoīm. sed etiā p̄ milibz angelozū. sue carnis substātia vestiuit v̄nigenitū dei. Nō enī ueniēter tota pulchra et sine macula appellaret. nisi fm̄ dispositionē et figuram corporis et colorē faciei pulcherrima et sine macula appareret. Sed forte sicut ī apocripho de infantia saluatoris scriptū reperitur. nemo plene poterat ip̄i facie intueri. Un̄ et dicitur. Mat. i. q. ioseph accepit mariā. et nō cognoscebat eā donec peperit filium suū p̄mogenitū rē. Et dicit chrisostom⁹ vt q̄dā asserūt q̄ in euāgelio nazareozū legit q̄ ioseph mariā videre nō poterat facie ad facie. qm̄ spūssctūs eam a cōceptōe filij dei penit⁹ impleuerat. ita q̄ nō cognoscebat eā p̄pter splēdorē vultus ei⁹. De isto decore elegāter dicit ei q̄dam p̄saice. Tu decore induisti. tu pl⁹ solē resulsisti. cū brā mēbra christi. tue carnis p̄teristi polimita tunica. Alij dicūt q̄ et q̄ ioseph cognouit et credidit mariā de spūssctō accepisse. in tanta eā habebat reuerētia q̄ nunq̄ ausus est cōtēplari facie ei⁹. Un̄ nō cognoscebat cuiusmodi esset vult⁹ ei⁹. Sile legit de moyse. Ero. xxxiij. et. ij. Chor. iij. q̄ nō poterat filij isrl̄ intēdere in facie moyli. p̄t gliam vult⁹ ei⁹. qz cornuta appebat facies ei⁹ et p̄sortio f̄monis dñi. Si ḡ rā pulchra apparuit facies p̄phete ex cōsortio sermonis dñi. q̄d estimas de facie matris ip̄ius verbi?

Ite ratiōe pulchritudinis corporalis et virginitatis figurat ip̄a p̄ rebecca. de q̄ legit Genes. y. xxxiij. Ecce rebecca egrediebatur. rē. habens hydriā in scapula. puella decora nimis. virgoqz pulcherrima et incognita viro. Propter h̄ etiā figurat ip̄a fere p̄ v̄niterfas mulieres q̄ de corporali pulchritudine p̄mendant in biblia. vt fuerūt. sara. rebecca. rachel. tres filie iob. nocmi. abyfach. abygail. barsabee. susanna. iuditb. hester. et cetera re multe.

De pulchritudine v̄o et excellētissima mēbroz ei⁹ honestate loq̄tur q̄dā sic. Ad membroz beate virginis excellētā singlarē laudes hūanas addere necesse nō est. cum et vita illi⁹ sanctissima toti⁹ virtutū forma resplēdeat. Et q̄ppe in terris p̄uersatō et omnibz sc̄is imitāda p̄ponit. et etiā angelis admirāda efficit. Que siq̄dem non solū delectabat. sed et diuinos puocabat aspect⁹. Quid enī aliō mēbra illi⁹ erāt. nisi q̄dam spūales lingue q̄s spūssctūs sui plectro tēporās modulāmis. sue d̄igitis p̄sentie mouebat in armoniā angelice similitudinis. Idem nāqz spūs q̄ ei⁹ animā sui feruore caloris accēderat. mēbroz q̄qz officia in candē habitudine suspēdebat. Unde nihil aliō in suis motibz resonabat. nisi nectar diuine hūaneqz sapiētie expressum de illa ineffabili suauitate. quā in trinitate p̄ris et filij et spūsscti maiestatis diuine essentia patri cōmūicat v̄l p̄cordia. Ad hui⁹ puritatis excellētā nullā sancti alicui⁹ p̄tingere sc̄imus sanctimoniā nisi soli⁹ marie. q̄ tāto sc̄e diuinitati erat vicinior. q̄nto spūsscti muneribz ornator. Qui mēbra ei⁹ velut in q̄dam virginitate. i. omnino ī sanctitatē integritate custodiebat. vt nulli oīno subiaceret cōrruptōi. dñi mūdane vanitatis v̄l carnalis illecebre nulla colluuiō sibi aliq̄d ex eozū vsurparet officio.

Tem de pulchritudine marie interiori tñ magis q̄ exteriori. dicit ei spūssctūs in ps. l. Occupasset rex. i. christ⁹. [decore tuū.] Et nota q̄ p̄ decorē exteriorē qui consistit in mēbris. designat decorē interiorē. q̄ in virtutibz anie. et in his consistit species iacob. i. marie. que simul et semel vicia oīa supplātauit. Lquā sc̄z species lehuist⁹ dilexit.]

Quic incipit scriptoz p̄medare mariā a pulchritudine singuloz mēbroz et sensuū. et quedā specialia interserit de pulchritudine christi. eccle. et fidelis anime mystice et moraliter fm̄ testimonia scripturaz. et expositiōnes maximozū theologoz. Et incipit a capite marie.

De capite marie

Titulus .i.

Capitis debita dispositōe. Cant. viij. [Caput tuū vt carmel⁹. et come capitis tui sicut purpura regis iuncta canalibz.] Camelus interpretat sc̄ia circumcisiōis. Purpura regia in q̄busdam canalibz tingitur. et p̄ h̄ q̄ eis

fo. pcy.

p 3

iuncta dicitur tincture recētia designat. Est & sensus. Caput tuū. i. mēs tua p̄nden-
ter est circūcisa. et come tue. i. cogitatōes tue tincte sunt in memoria sanguis dñi/
ce passiōis. et sic affecte sunt cogitatōes tue. q̄si recentē viderent sanguinē de filiū
vulneribz distillantē. Fascicul⁹ enī mirre morabat inter vbera ei⁹. donec assum-
pta fuit ad illd̄ gaudiū qd̄ omnē dolorē absorpsit. Itē caput marie. i. mens p̄paf
carmelo p̄pter eminentiā cōtemplatōis et diuine sciētie. et p̄pter pinguedinē gra-
nariū. ex quib⁹ fructus multiplex bonozū operū. quia carmelus mons est alt⁹ et
pinguis. et ratōe interpretatōis. quia p̄dēter circūcidit a se omne illicituū tā a car-
ne sua q̄ a spiritu suo. et a capite. i. mente sua impinguarā carismatibz oīm gr̄az.
singulozū mēbrozū suozū regimē p̄cedebat. sicut p̄ caput regit totū corpus.

Item norandū q̄ carmelus interpretatur scientia circūcisiōis quā habet fidel⁹ anima.
sciens quid a se debeat ampurare et quid non. Item in carmelo helyas sacerdo-
tes baal iterfecit. iij. Regū. xviij. postq̄ i igne de celo sacrificiū obtulit. Et postea
caput ponēdo inter gēna orādo pluuiā impetrauit. Ecce p̄grus ordo. Ut pri-
mo circūcidas a te omnē sup̄fluitatē in mēbris et sensibz. sicut docuit christ⁹ sua
circūcisiōe. Postea te vincas sicut ille sacerdotes baal. in sacrificio cordis cōm-
bulati succenso charitat⁹ igne. et deo imoles sacrificiū laudis in gratiaz actōe. De
inde humiliādo mentē tuā qua homo a deo cognoscit. sicut ille p̄nus in terrā por-
sūt facie suam inter gēna q̄ flexibilia sunt. Quia post hec omnia debz homo de
se hūilia sentire. Et sic poteris gr̄e pluuiā impetrare. Et singulas h̄mōi gr̄as ha-
bem⁹ p̄ orōes et exēpla virginis. cui⁹ caput p̄patur carmelo.

De comis marie Titulus ij.

DE comis matris potest exponi. qd̄ dicit de comis filij Cañ. v. Come ei⁹ si-
cut elate palmarū. nigre q̄si coruus. Come. i. sancte cogitatōes eius capiti
suo. i. christo p̄ amorē adherētes sicut elate. i. sicut folia palmarū. q̄ ideo di-
cunt elate. quia erecte et in sublime tēdentes meditādo iugiter de celestibz. paz aut
nunq̄ de terrenis. sicut et folia palme directe tendūt in sursum p̄tra morē aliaz arbo-
rū. Late etiā erāt cogitatōes eius p̄ charitatē et pietatē cogitādo de salute generis
hūani. Et acute p̄pter cogitādi subtilitatē et libertatē. qz nō molestabant eā cogi-
tatōes fantastice. Cogitabat enī qd̄ volebat. et nihil nisi qd̄ volebat. Nigre qua-
si coruus. p̄pter hūilitatē. hūilitas enī dicit ab humo. cui⁹ color p̄p̄ nigrēdo ē
Vel Nigre. qz et doloribz quos passus est fili⁹ denigrate. Fuerūt igit cogitatōes
virginis ample libertate. Dilate pietate. Acute subtilitate. Sublimes rectitudie.
Nigre humilitate. Quasi coruus. q̄ est auis diligētē sibi incorporās cadavera.
Sic beata virgo que p̄pter cadauerosos peccatores factā se recolit matrē dei. de
ip̄is a diabolo rapiēdis et ecclesie incorporādis. cui⁹ ip̄a est collū. quo mediāte de-
scendūt in ventrē cibaria. iugiter crediē cogitare. Dystice. Come ecclie q̄ christo
capiti imēdiate adherēt et subales sunt et tenues et incise nō dolent. viri spiritu-
ales sunt nō inflati sup̄bia. nō graues diuitijs. et q̄ patientes p̄ christo nō dolēt sz
gaudent. Et sunt sicut elate palmarū. i. sicut sūmitates palmarū que sunt alte. re-
cte. et coronāt victorē. et signant altitudinē et excellentiā boni opis. et rectitudinē
sancte intentōis. et triūphū p̄fenerantie que coronā meret. Nigri sūt etiā. i. p̄ peni-
tentiā denigrati. qualis erat iob dicens. xxx. Cutis mea denigrata est etc. Quasi
coruus. id ē vera et natiua nigredine nō fuscata. et hoc contra hypocritas q̄ faci-
es suas exterminant vt appareāt homibz ieiunātes. Matth. vi. Vel quasi coru⁹
cuius vor est cras cras. Qui. s. p̄ spei lōganimitatē dicūt cum iacob. Cras respō-
debit mihi iusticia mea. Gen. xxx.

De capillis marie Titulus iij.

In capillozū flauore vel croceitate seu quasi quadam deauratōe p̄ san-
ctariū de deo meditationū seu cogitationū rutilantiā. Canticozū. v. dicitur
de christo. Caput eius aurum optimū. Bñ autē cogitationes virginis co-
mis cōparabiles sunt et capillis. p̄pter multas pp̄rietates capillozū.

Pulcritudo marie

Capilli id est cogitationes marie

- ✓ **Graciles** humilitate. De spiritali gracilitate quere libro. xij. p. cl. iij. de aromati bus. vbi maria dicit virgula sumi. post mediū particule.
- ✓ **Dolles** benignitate. Unde dicit cū filio **Diere. xxix.** Ego cogito cogitationes pacis et nō afflictōis. **Isa. xxxij.** Princeps ea que digna sunt principe cogitabit. scz qd sit ad honorē dei et vtilitatē primi.
- ✓ **Flexibiles** obedientia et compassione.
- ✓ **Erangues** sine carnali affectōne.
- ✓ **Insensibiles** patientie lenitate.
- ✓ **Subtiles** ineffabili deitatis contemplatōe. **Sap. v.** Cogitatio eoz apud altissimū. **Sap. vi.** Cogitare de illa sensus est cōsummatus.
- ✓ **Tennes** voluntaria pauprate.
- ✓ **Dacilenti** abstinencia et sobrietate.
- ✓ **Longi** p̄seueranti finalitate.
- ✓ **Insonori** nō remurmurātes in tribulatōe.
- ✓ **Rorundi** eternitatis desiderio et amore.
- ✓ **Iugiter crescentes** annua melioratōe.
- ✓ **Quandoqz se erigentes** eternoz inquisitōe. celestiu contemplatōe. intentōis rectitudi ne. **Ideo** compant come eius claris palmar. vt supra de comis.
- ✓ **Quandoqz se demittentes** suūpius discussione.
- ✓ **Quandoqz crispantes.**
- ✓ **Quandoqz quasi sup humeros defluentes** .i. deoz suz fluētes pia p̄passiōe. **Dumeri** ecclesie sunt. q̄ pie supportant onera infirmitatis fraterne. et sup tales quando affliguntur pia virgo pia gestat viscera.
- ✓ **Quandoqz simul constricti** studio discipline.
- ✓ **Sepius ab'uti** lacrimosa et deuora filij et celestiu recordatōe.
- ✓ **Peri et discriminari** ordinatissima discretōe. **Unde Luce. i.** Cogitabat quis esset ista saluatio. **Ecce** discretio.
- ✓ **In capite** id ē christo capite aureo radicati. fide spe et charitate.
- ✓ **Ipi capiti** immediate adherētes. sincera dilectōe que amantē vnit amato.
- ✓ **Ab ipso capite inferi** dependentes. vera humiliatōe. **Unde** dicebat. **Fecit** mibi magna qui potens est. **Irem.** Braria dei sum id quod sum.
- ✓ **Ipsum caput a quo oriunt** id est christū p̄cipue adornantes. gloriosa magnificati one. **Unde** Magnificat rē. i. ad **Chozin. xi.** Pulier gloria est viri.
- ✓ **Ipm caput a quo oriunt** calefaciētes. pia oratōe. **Daria** ei est abyssach que pedes id ē affectus veri dauid frigescentes calefacit ad amorē nostrū. **iiij. Regū. i.**
- ✓ **Quandoqz in trichā collecti** trinitatis et vnitatis fide.
- ✓ **Quandoqz mitra vel peplo** seu capitegio coerciti. secretoz cordis absconsiōe.
- ✓ **Fulvi crocei** siue aurei. per charitatem.
- ✓ **Candidi** vel quasi argentei. per castitatem.
- ✓ **Nigri et q̄si coruini** p̄ penitentiā vel dolorē. **Lati. v.** Come ei nigre sic coru. vt sup
- ✓ **Quasi canescētes** p̄ sapientiā. maxime q̄n post filij ascensionē cōtulit cū apostol' de veritate et rota serie euāgelij.
- ✓ **Quasi rutilātes** p̄ filij patēt' amarissimā p̄passiōe. et ipi' passionis iugē recordati onē. Quasi enī tincte erāt cogitationes virginis in sp̄ recenti mēoria dñice passiōis.
- ✓ **Quisimodi capillis** .i. meditatōibz et cogitatōibz sanctis. ornabat corā deo mēs ipi' **B** beate vginis. et erāt magna pars illi' interne pulcritudis quā rex regū christus dñs p̄cupiuit et dilexit. **Ite** his capillis caput ipius. i. mēs ab omī frigore infidelitatis. et ab omī estu cuiuslibet p̄cupiscētie p̄tegebat. et hoz grā ipi deo trinitati et sanctis angelis amabil' et appetibil' habebat. **Unde** et dicebāt ei **Lantiē. vi.** Reuertere sanamiris vt intueamur te.
- ✓ **Moraliter.** Sancte cogitationes mētē ex q̄ oriunt calefaciūt p̄tegūt et exornāt. sic dictū est supra. et maxime cum ad mentē reducūt angustia dñice passiōis. que est

armatura sufficiens cōtra infestationē oīmode temptatōis .sicut dicit .i. Petri. iij.
Christo in carne passo .et vos eadē cogitatōe armamini.
Spūale hō caluiciū qd̄ est carere hōmōi cogitatōib; et meditatōib; sc̄is. caput aīe .i. **L**
 mentē pessime deturpat. et maxime debonestat. et exponit illd̄ gelicid̄io infidelitat̄
 et caumati cuiuslibet tēptatōis. Et ideo p̄minat d̄ns filiab; syō. i. aiab; peccatrici
 bus et sup̄bis **Isa. iij.** Erit p̄rispanti crine caluiciū rē.
Itē Rōe capilloz d̄r de maria **Cañ. iij.** **E**yp̄ri cū nardo. nard⁹ et croc⁹ rē. **Croc⁹** eī **D**
 crines habet aureos. q̄les ad l̄ram virgīnē credim⁹ habuisse. Et tales vidim⁹ in re
 liquis apud rothomagū. Vere enī cogitatōes eius fuerūt auree. qz̄ dependētes et
 ortū habentes a capite aureo deitatis vt supra dictū est. Et charitatiue. paciētes.
 sapiētes. et obediētes. que omnia notant̄ in auro.
Item **Cañ. iij.** dicit virgini. **C**apilli tui sicut greges capraz. q̄ ascēderūt de monte **E**
 galaad. **G**reges capraz. i. caprearū sunt greges omnīū p̄tēplatiuoꝝ. q̄ acie p̄tēpla
 tōis acute vidēt vt capree. et ad visionē celestū ascendūt de illo et p̄ illū q̄ est mons
 montū. q̄ est mons galaad in se coaceruās oīa testimonia scripturaz. **N**ā galaad
 interpretat̄ acerū testimoniū. **D**is aut̄ gregib; vniuersis compan̄ capilli virgīs. i.
 spūales ei⁹ cogitatōes. subtiles. et capiti suo christo suauiter adherētes. **N**ā ipsa
 subtili⁹ q̄ vniuersi greges p̄templatiuoꝝ. oculo p̄templatōis sūme diuinitatis per
 netrauit arcana.

De fronte marie Titulus iij.

In frontis planicie et candore. q̄. s. frons quēq; sup̄fundit̄ q̄si qd̄a rosco rubo
 re designat̄ fecūdia virgī. **P**lanicies se habz̄ ad simplicitatē. cādo: ad mū
 diciā. rubor ad charitatē. **F**rons aut̄ fidel̄ aīe in rubescētia noīs christiani
 et verecūdia. ne audeat. s. cogitare. loq̄. audire. v̄l facere aliqd̄ inhonestū. aut nutu
 aut signo aut gestu seu risu. **F**rons hō aīe peccatrici. in rubescētia v̄l obstinatio.
De p̄mo hie. iij. **F**rons m̄licis meretricis facta ē nbi. nolūisti erubescere. **D**e ser
 cūdo **Isa. xliij.** **A**erū ferre⁹ ceruic tua. et frons tua erit. **F**rons etiā diaboli illi
 sunt q̄ pctā sua p̄dicat̄ q̄si sodoma. **I**saie. iij. **D**e cuiusmodi d̄r **Eze. iij.** **D**is q̄ppe
 domus isrl̄ attrita fronte est et duro corde. **S**ancta hō verecūdia lapis ē q̄ p̄tē
 dus est goliath in fronte. vt deiciat̄ ab alto p̄sumptōis sue. i. **R**egū. xvij. **Q**uia con
 fundi de peccatis suis adducit gr̄am et gl̄iam. **Ecc̄i. iij.**

De oculis marie Titulus v

In oculoz pulcritudine v̄l claritate. **O**culi marie intellect⁹ et affectus. **U**
 i. **I**dentitas cogitationū et op̄ez. **U**el simplicitas. et vult⁹ vniformitas. **I**psa
 est enim anna. i. gr̄a. cui⁹ vultus nō sunt in diuersa mutati. i. **R**egū. i. **R**ec
 maria gratia fecūdata p̄tēplatoe celestū inquā potuit auelli vel retardari. **J**ō dicit
 ei sponsus de pulcritudine oculozū ipam p̄mendās **Cañ. i.** **E**cce tu pulcra es ami
 ca mea. ecce tu pulcra. oculi tui colūbarū. **B**is dicit̄. ecce. **I**ynā demonstratōez faciēs
 ad oculū. aliā ad intellectū. **B**is dicit̄. pulcra. **I**ad innuēdū q̄ i ea est qd̄ miret̄ ocu
 lus carnis affozis. et qd̄ diligit̄ abint⁹ ocul⁹ mentis. **U**el i h̄ etiā p̄mēdat̄ eā a du
 plici dilectōe. s. dei et primi. **C**haritas eī pulcritudo eanime. **S**ap. iij. **O** q̄ pul
 cra est casta generatio cū charitate. **U**el in h̄ p̄mēdat̄ eā a pulcritudine intellect⁹. q̄
 est veritas. et affect⁹ q̄ est bonitas. **U**el p̄mēdat̄ eā ab innocētia q̄ ad se. et benefi
 cia quo ad primū. **U**el a dilectōe toti⁹ boni. et odio totius mali. **S**eq̄t̄ur **O**culi
 tui colūbarū. **H**oc inuenies infra.
Item **A**b oculis p̄mēdat̄ eā sponsus **Cañ. iij.** **U**ulnerasti cor meū. / soroz mea sp̄o / **B**
 sa. vulnerasti cor meū in vno oculoz tuoz. et in vno crine colli tui. **A**liā l̄ra dicit.
L Percussisti nos corde. / totā videlicet trinitatē **U**ulnerasti cor meū / vulnere cha
 ritatis nō doloris. i. me ad amorē tuū delectabiliter attraxisti. vt te p̄funde dilige
 rē de corde meo in vno. i. in vnitatē oculoꝝ tuoz. s. affectus et intellectus. qui
 in te ira sunt vnū. q̄ nō aliud desiderat affectus. nisi qd̄ desiderādū indicat intel
 lect⁹. **U**ulnerasti cor meū in vno crine ceruicis tue. qd̄ habet alia l̄ra. i. i vnitatē
 cogitationū tuaz. q̄ sic adherēt christo capiti suo. q̄ nihil aliō dicit̄ nisi illud p̄s.

Pulcritudo marie

Uña petij a dño rē. Dicit ergo se charitate vulneratū et corde percussū. in vno oculo
lorū et in vno crine matris sue. qz de corde ipsius triumphat hec vnitas. et ei⁹ recor-
datōem nulla delet obliuio. sicut nequit fieri ne vulnus cordis continue sentiat. **Uel** p vnu crinem designat ei⁹ hūilitas singularis et vnica. et que ad modū crinis
gracilis erat et tenuis. carēs onere mūdanozū. et crassitudine tpalium. vt meli⁹ pos-
set ascendere et intrare p foramen acus. i. fidem passionis. Erat etiā ei⁹ hūilitas ro-
tūda sicut crinis rotūdus est. qz ppter amorē eternitatis in tātū se hūiliant. non
causa inanis glie sicut hypocrite. qui neqter se hūilant. et interiora. i. intērio et af-
fectio. plena sunt dolo et fallacia. **Eccl. xix.** Sequit [colli tui.] In hoc notat qz be-
ata virgo nō solū fuit humilis in mente sed etiā in voce. Per collū quod continet
guttur in quo format vox. Unde de qbusdā dicit. **Rō** clamabūt in gurgure suo.
significat hūilitas verborū eius. qz p humilitatē sonuit verbū obediētie dices. **Ec-
ce** ancilla dñi. Ergo p vnu crinē singularis hūilitas mentis ei⁹. Et quia additur
Colli tui. singularis et vnica hūilitas vocis eius. Et hac duplici hūilitate tā pfū-
de vulnerat cor ipsi⁹ christi vulnere amoris. qz facta est ei soror et spōsa q ad hu-
manā naturā quā assumpsit et ea. in q vulneratus est ad mortē in paribulo crucis.
Ideo dicit. **Vulnerasti cor meū soror mea sponsa.**

Item **Can. v.** dicit de oculi sponsi. et potest exponi de oculi marie. **Oculi** ei⁹ sic colū **E**
be sup riuos aquaz que lacte sunt lote. et resident iuxta fluentia plenissima. In co-
lūba notat simplicitas et innocētia. **Que** videlicet colūbe sup riuos aquaz seden-
tes et aqz conspiciunt que impēntiaz fluunt. et illas que iā fluerūt et illas que
affluūt. Sic et oculi virginis p simplicitatē et innocētiā colūbini. pspicaciter cō-
spiciūt in speculo trinitatis pterita pēntia et futura. vmbra et accipitris. i. diaboli.
Oculi etiā eius compantur colūbis q lacte sunt lote. quia respectus ei⁹ pietatis et
misericordie dulcedine pfusus est. Et isti oculi subtiliter vident vt colūbe. qz resi-
dent iuxta fluentia plenissima. i. iuxta aquas sapiētie salutaris.

Aliter **Oculi** eius sicut colūbe. i. casti et simplices [sup riuos aquaz.] i. iuxta flu- **D**
enta scripturaz. in qbus virgo studebat. que lacte sunt lote. In lacte duo. **Can-**
doz q ad castitatē. dulcedo que debet referri ad pietatē. **Un** petimus. **Illos** tuos
misericordes oculos rē. Sed si vis vt te respiciant oculi isti. oportet te fieri paupem
spiritū. id est humilem. quia oculi christi et marie in pauperem respiciunt. **Diabo-**
lus respicit omne sublimē. i. omne supbum. sicut dicit **Job. xli.** **Item** oculi dñe
sup iustos. sicut oculi matris sup puez. ne cadat. et si ceciderit vt eū releuet. **Un-**
de dicit seruo suo. In via hac q gradieris firmabo sup te oculos meos. **Et** resi-
dent iuxta fluēta plenissima [scripturarū]. Et nota residēt. nō trāsuolāt aut deam-
bulant. ptra illos q nō possunt residere ad libros suos. et ptra qsdam monachos
equitatores q nō possunt residere in claustro.

Item **Can. vii.** dicit marie. **Oculi** tui sicut piscine in ezebon. q sunt in porta si- **E**
lie multitudis. **Ezebon** interpretat cingulū meroris. i. meror cingens. vt intelliga-
tur intrāsitue. qz meror penitētie cingit hoīez. et restringit peccatū sanie et fluxum
peccati. sic vitta cingit vulneratū et restringit sanguis fluxū. **Et** cingulū pperit
penitentibz. q in merore animi recogitāt peccata sua et penas inferni. et inde hūiliāt.
Quia sicut dicit puer. **De**roz in corde viri hūiliabit eū rē. **Talibz** enī sūt oculi
bte virginis qsi piscine. i. respect⁹ misericordie. ei⁹ multiplex lauatoziū. **Oculi** enī do-
mini sup iustos. oculi dñe sup peccatōes. **Et** dicunt isti oculi esse Li porta filie mlritu-
dinis. i. ecclie. cui⁹ ipa ē porta. **Uel** oculi ei⁹. i. intellect⁹ et affectus [sic piscine.] qz
priet aqz doctrine et misericordie. qbz nutrit pisces. i. miores. q sūt Li ezebon. q fuit
qdā ciuitas. añ cui⁹ portā erat fōs circūfluēs ciuitatē. nec ingrediebat qz i eā nisi p
fōrē. **Silz** nec eccliaz ingredit qz nisi p baptismū. **Et** dicit hēlpiscine. **leē** Li porta.
i. i. ipa q ē porta ecclie. qz nisi p illā nō intrāt fideles ad vitā [filie mlritudis.] i. mlro

Itē **De** oculi mris pgrue pōt dici sic dicit de oculi filij. **Apo. i.** **Oculi** **Lrū** filioz. **F**
li ei⁹ velut flāma ignis. qz qruoz hz pperates. **Illuminat** ei et calefacit. terret et ex-
urit. **Marie** ei respect⁹ illustrat electos luce sapie. et calefacit amore iusticie. rpbos

autē et demones terret ferocitate cōminatōis. et incorreptos exurit incēdio dāna
tōis. sicut pater in iuliano apostata. **Aliter.** Flāmei sunt oculi isti p̄ charitatē. et illu
mināt corp⁹ christi. qd̄ est ecclia. qz vita ei⁹ inclita cūctas illustrat ecclias. **Et qz**
p̄burūt demones et pctā. **Un̄ puer. xx.** Rex q̄ sedet zc. **Quere sup̄ lib. ij. pticula. i.**
causa. xxiiij.

Moraliter. Duo oculi aīe. gemina dilectio dei et primi. **Un̄ in bono faciēdo. et B**
malo cauēdo. **Uel intellect⁹ q̄ respicit fidē. et affect⁹ q̄ charitatē.** Purgādus
est autē intellect⁹ ab errore. affect⁹ a vicio. **Un̄ hiere. iij.** **Auferte p̄pucia cordiū ve**
strozū viri iuda et habitatores hierl̄m. i. ecclie v̄l religiōis. **Prepuciū intellect⁹. er**
roz. p̄puciū affect⁹. malicia. **Unde hiere. iij. d̄z aīe.** Lava a malicia cor tuū. vsqz q̄
morabunt in te cogitatōes noxie. i. erronee. **Debēt etiā isti oculi esse sicut colūbe. vt**
p̄uideāt accipitrē. **Sicut enī oculi corpales eracuunt p̄ aqz inspectōez. sic spūales**
p̄ sacre scripture cōsideratōem. vbi p̄uideat astutia diaboli.

Item Oculi fidel' ante fides purificat. **Un̄ Actū. xv.** Fide purificās corda eozū. **D**
Spes eleuat ad dñm. **Un̄ ps.** Ad te leuaui oculos meos zc. **Charitas et mūdicia**
deo cōiūgunt. **Dat. v.** Beati mūdo corde. qm̄ ipi dei videbūt. **Itē Isa. xxxij.**
L' Regem in decore suo videbūt oculi eius. i. mūdi cordis et charitatiui.

Item. Oculi fidel' ante debēt esse sicut colūbe. nō sicut corui v̄l vulturis. q̄ sp̄ habent **I**
oculos ad cādauera. nō sicut accipitres v̄l herodij. qz ocul⁹ ad sanguinē et rapinā.
Sed sicut colūbe q̄ residēt sup̄ riuos aqz. i. scripturaz. vt p̄uideant astutiā diabo
li. et fugiāt p̄seqntē. **Et debent he colūbe lacte esse lote. i. opibus charitatis et pieta**
tis (q̄b̄ nihil ē dulcius) mūdiate a peccatis. et residere iuxta fluēta plenissima. **Nā q̄**
clare vidēt qd̄ videndū est in scriptur̄. residentes sunt et māsionarij in fluēt̄. lacri
maz. **Que fluēta t̄sic sunt plenissima. qm̄ nō solū p̄pa s̄ aliena deplorāt peccata.**
Hec solū habēt lacrimas penitētie. sed et deuotōis. i. vtrūqz irriguū. Et tales bene
dicunt oculi. qz et sibi p̄udent p̄tra astutias diaboli in riuis scripture. et p̄ opa m̄
sericordie sibi p̄udent p̄ accusatōem primi ne possit dicere p̄tra eos. occidisti me
qz nō pauisti. et p̄ districtōem iudic̄ m̄tēdo ad eū legatōem lacrimaz.

De genis marie Titulus vi.

In genarū cōpetenti p̄planatōe. **Lanti. i. l.** Pulcre sunt gene tue sicut turtu **A**
ris. **In genis mulieris notat̄ quinqz. Cādor. rubor. decor. fecūdia. et ma**
sticatio cibozū. **De q̄ttuoz p̄mis in h̄ capitulo mlta inuenies. Basticauit**
autē cibū euāgelij apl̄is et euāgelistis. imo et omnibz sc̄q̄cibz eozū. cui⁹ p̄tate p̄ba
et ordinē p̄seruauerat i corde suo. **Lu. ij.** Dicit̄ ḡ illi. **L' Pulcre sunt gene tue sic tur**
turi. i. pulcritudo tua interior p̄pabil' est p̄prietatibz genaz. et p̄prietatibz turtu
ris. **Hic incipit sponsus p̄mendare sp̄sām. et maxime matrē suā. Pulcritudo eī**
mlieris in genis maxime apparet. **Gene auribz p̄tinue sunt. p̄ q̄s tot⁹ decor et tu**
tū sponse infundit. qz fides et auditu. **Ro. x.** Sic et alie p̄tutes. **Ideo ps. dic̄. Au**
di filia zc. vsqz. decorē tuū. **Et h̄ potest notari i h̄ q̄ patiēter audiuit angelū dei si**
liū nunciātē. **Bene turtur̄ pilos nō habent. s̄z plumas. que nullū aqz vestigiū re**
tinēt. et iuuāt ad volatū. **Et in h̄ notat̄ q̄ p̄fecte renūciat̄ omnibz sup̄fluitatibus**
mūdi. q̄ p̄ pilos. **Pūdicia etiā cordis et decor virtutū possunt in h̄ notari. Et p̄**
hec tria volauit sup̄ pennas ventozū. sc̄z in assumptōe sup̄ oēs ordines angeloz.

De genis etiā sponse dicit ei sponsus Lanti. iij. Sicut fragmen malipunicū. ita ge/ **B**
ne tue. absqz eo qd̄ intrinsecus latet. **Malapunica ad l̄sam eadem sunt que et ma**
logranata. **Et dicunt̄ punica a punica regione in qua crescit et abūdant. Granata**
vero dicunt̄ p̄pter multitudinē granozū. et fracta maiorē emittūt odoris fragrā
tiam q̄s integra. **Fragmen etiā malipunicū ruborē ostendit et candorē. In genis vt**
dictum est decor et species mulieris consistit. **Dicitur etiā beata virgo specio**
sa p̄pter ruborem pulcritudinis naturalis. verecundie virginalis. eximie chari
tatis. et patientie singularis. et p̄pter candorem innocentie. virginitatis et im
mortalitatis. et etiā p̄pter immunitatem peccati. **Labsqz eo. lid est p̄ter illud**
Quod intrinsecus latet. soli deo cognitū nemini manifestū. **Nam q̄nta sit marie**

Pulcritudo marie

species. illic sol^o nouit q^o dedit. **Uel** Absq^{ue} eo q^o intrinsecus latet. I. i. absq^{ue} interna virtutu pulcritudie. q^o oēs hoies latuit etiā seipam. **Uel** istud dicit moraliter fide li aie. **Absq^{ue}** eo q^o intrinsecus latet. I. i. p^{ro}pter illā visionē q^o spōsū tuū videbis reuclata facie. **Hunc** enī vides p^{er} speculū in enigmate. tūc autē facie ad faciē. i. **Chor. xiiij.** **Uel** absq^{ue} eo q^o intrinsec^{us} latet. I. i. absq^{ue} eterne retributiōis claritate. q^o mō nō videt. **Uñ** **Isa. lxiiij.** **Ocul^{us}** nō vidit. **Col. iij.** **Vita** v^{est}ra abscondita est. i. **Johan. iij.** **Hūc** filiū dei sum^{us} et nōdū apparuit q^o d erimus zc.

Itē **D**ozaliter. **Grana** malipunici nō apparēt donec malū. i. pomū aperiat. sic vir tutes anie modo latet. sed q^o dñs aperuerit occulta cordiū. et manifestauerit abscondita tenebrarū. tūc patebūt.

Aliter **Absq^{ue}** eo q^o intrinsecus latet. I. i. absq^{ue} dilectiōis interioris pulcritudie. p^{er} quam **D**alia pulcra z omēdabilia sunt. **Que** bñ latere d^{icitur}. q^o soli deo nota est. **Domo** enim videt ea q^o parēt. deus intuet cor. i. **Regū. xvi.**

Aliter **S**icut fragmē malipunici. ita gene tue. **Gene** fidel^{is} aie spōse christi. duplex ei^{us} patiētia. **Prima** in labore actionū. scda in dolore passionū. **Et** dicunt hec duo gene. q^o in his maxime pubertas et virilitas aie fidelis apparer. **Et** sunt sicut fragmē malipunici z inētis grana. i. virtutu germia. et scē actōis pposita. **Puritate** intentōis cādida. z seruoze charitat^{is} rubea. **Per** fracturā tribulatiōis patientia. **Quid** enī sancti germis vel boni ppositi corer patiētie intra se habeat. fractura tribulatiōis manifestat. **Quid** enī brūs iob int^{er} haberet pacis tpe latuit. s^{ed} quid v^{el} q^ontū h^{ab}eret tribulatio māifestauit. **Itē** **F**ractura malipunici distillat vinū suauē et salubre gustui. in q^o vino signant. p^{ro}pūcio. deuotio. p^{ro}passio. et hilaritas. q^o debent z comitari patiētiā aie sancte. **Et** g^o sēsus. **S**ic fragmē malipunici. ita gene tue. I. i. patiētia tua cādida z rubicūda. cū q^ottuoz dicitis p^{ro}peratib^{us} vini. **Ecq^{ue}** **Absq^{ue}** eo q^o intrinsec^{us} latet. **Hoc** generaliter dicit^{ur} oēs illos q^o sua exteriora miro studio exornāt et excolūt. et sua interiora oino inculta dimittūt. mag^{is} eligētes place re hoib^{us} q^o iudicat ea q^o parēt. q^o d^{icitur} q^o intuet cor. **Et** oēs tales maledicti hypocrite sunt. q^o d^{icitur} deozis est calicis et papsidis. int^{er} autē pleni estis rapina z immūdicia. **Pharisee** ecce mūda p^{ro}us q^o d^{icitur} int^{er} est calic^{is} z papsidis. vt fiat et id q^o d^{icitur} deozis est mūdū.

Itē **D**e genis spōsi **Can. v.** **Gene** illius sicut areole aromatu^z p^{ro}sit a pigmentarijs. **Q^o** de matre z filio p^{ro}terponi sic. **Pigmentarij** q^o pigmenta suauitat^{is} et deliciaz spiritaliū in aia p^{ro}ficiūt. **Septē** sunt spūs q^o sunt ante thronū. **Apo. i.** spūs. s. sapie et intellect^{us} et ceteri. **Isti** pigmentarij i naturalib^{us} potētis aie christi v^{el} ipius beate virginis. q^osi in areol^{is} ordinabiliter plātauerūt aromata grāz et virtutu. in q^o ip^{si} s^{unt} anie p^{ro}sitit species. sicut in genis p^{ro}siderat decor faciei. **Aliter.** **I**n genis pulcritudo. pudor et verecūdia. **Quic** mēbro sunt p^{ro}pabiles q^o grām habēt fecundie. quos scz pudet cogitare. loq^{ui}. facere. v^{el} audire turpia. quoz honestas et virtutum species decorat eccliam. et h^{ab} maxime si fuerint p^{ro}pabiles areolis aromatu. vt vide licet sicut in areol^{is} herbe plantāf aromaticę. sic in coz mētib^{us} plātata sint virtutu germia. **La pigmentarijs** I. i. a sanctis doctorib^{us}. q^o de aplis et p^{ro}phet^{is} assumpserūt et melluerūt aromata sermonū et sanctoz operū. q^o alijs tradiderūt. **Aliter.** **B**e ne ei^{us} sicut areole aro. p^{ro}s. a pig. **T**ria possunt notari i genis. **T**imor i pallore v^{el} abstinentia. **A**mor in rubore seu verecūdia. **I**n barba robur virile et animi p^{ro}stantia. **S**icut areole. **A**reola p^{ro} aratur vomere z tritōis. **S**ecūdo serit donis naturalib^{us} et gratiis. **T**ercio rigat^{ur} gratijs z lacrimis. **D**e primo **D**sec. x. **A**rabit iudas. scz cordis areā. post z tritōem singillatim peccata p^{ro}sitēdo. **D**e scdo **D**athe. xij. **N**ōne bonū semē semiaisti in agro tuo. **D**e tercio. **R**igās mōtes de supiorib^{us} suis **A**romatu. **T**rina aromata. **B**ona naturalia. scz q^ont^{us} sensus et cordis ingenium. que sunt instrumēta merendi. **D**ona gratuita et spiritualia. que sunt causa merendi. **U**nde. ij. ad **C**horinth. vi. **D**ortamur vos ne in vacuum gratiam dei recipiatis. **B**one operatiōes et pia exercitia. ne fides sine operibus moriatur. **C**onsite a pigmentarijs. **I**qui sunt pater et fili^{us} z spiritussanctus. **P**ater

creans dat dona nature. Fili⁹ pdicans exēpla virtutū in bona opatōe. Spūssan-
ctus dona gruita carismatū infusioe. Rigant he arcole aq̄s defōtibz q̄ sunt oeli
in lacrimaz effusioe. Aquis de puteis. i. pfundis gemitibz cordis in cōtritōe. De
piscinis. i. mares gallice. De pluuijs. De roze. Piscina penitētia. Pluuia oratio.
Ros deuotio mentis.

De faciei marie coloratōe

Titulus vij.

Bern.

In faciei cōperētī coloratōe. Facies aīe sicut dicit bñs bern. mētīs intētō.
et q̄ rectitudo opis. sicut ex facie pulcritudo corporis. Qui⁹ faciei cādor mū-
dicia. Rubor fecūdia. Que duo venustāt aiām et augēt gratiā. Due gene i

Aug⁹.

hac facie. res et causa. s. qd̄ intēdas et ppter qd̄. Vel due gene i facie vbi consistit
species mlieris in cādore et rubore. sunt in aīa castitas et caritas. Quibz duabus
fōntibz dñs cognoscit aiāz p approbatōem. si vtraqz sit duplex. sicut duplex ē ge-
na. Cādor puritas itētōis et actōis. Rubor charitas ad deū et primū. Decora au-
tē facies sicut dicit aug⁹. est qñ facies est affecta hilariter. dimēsa pariliter. luculente
colorata. Affecta est hilariter illa aīa. q̄ q̄cqd̄ boni facit hilariter opaf. ij. Lhozi. ix.
Dilare datōze diligit de⁹. Dimēsa est pariliter. qñ oīa facit debito tpe. debito or-
dine. debita intētōe. i. ad glīam dei. ad salutē sui. ad exemplū. primū. vt singla q̄qz
locū teneāt sortita decēt. Luculente colorata. qñ cādor castitatis et innocētie sub-
sternit rubori castitatis patiētie et martyrij. Luculē⁹ cā color. cādor mixt⁹ rubori

Alter. Ad hoc q̄ aīa placeat sponso suo. pmo necesse est vt substernat albedo castita-
tis. que ē color oīm colorū susceptiu⁹. sicut p̄z in imaginibz sellis et clipeis depīgē-
dis. Et debet hic color esse bissus retorta. vt innocētia castitati copulet. **V**t vt ex-
teri⁹ in corpe. et in mēte seu volūtate interi⁹ vtraqz hec vtus conseruet. Cādor
autē innocētie refert ad primū. rubor charitatis ad deū. Duplex aut rubor desig-
nat p cocca bis tinctū. vt deū diligas. et qz de⁹ tuus ē q̄ creauit te. qz prior te di-
lexit. et qz factus ē hō ppter amorē tuū. Debes etiā primū tuū diligere q̄ ad animā.
qz creat⁹ sic tu ad imaginē dei. et quo ad corpe⁹ vt ei bñfacias. **U**n eccl. xvij. **D**ā-
dauit illis. i. s. hoibz. Lynciuqz de p̄tio. **D**ebent enī iusti assimilari arboribz padī-
si. que singule faciebāt fructū iuxta genus suū. **S**ene. i. **I**te eccl. xvij. **D**iferatio
hoīs circa primū suū zc. **E**ccl. xxxi. **I**ntellige q̄ sunt primi tui. i. qd̄ debeas p-
rimo tuo. **E**t ex teipso. **I**lls ei debes in sua necessitate illi. qd̄ crederes tibi deberi po-
sito in statu ei⁹. **V**el sic **I**ntellige q̄ sunt primi tui ex teipso. i. ex tua fragilitate
cogita fragilitatē alioz. Duplex etiā rubor necessari⁹ ē. **V**erecūdie. s. q̄ i sinistra
gena de his q̄ p̄tinent ad sinistrā. i. vicijs et peccatjs. **Q**ui enī fecūdat subito solet
rubore pfundi. **C**haritat⁹ in dextera. vt deū diligas padīfēdis grāz donis q̄
p̄tinent ad dexterā. **D**e fecūdia p̄ p̄ctis dicit ps. **T**ota die fecūdia mea z me est
zc. **D**e nō habētibz hāc fecūdiā. d̄z aīe peccatrici hie. iij. **F**rons mlier⁹ meretri-
cis facta est tibi. nolūsti erubescere. **H**uic aut rubori. i. fecūdie p̄ p̄ctis. pmo de-
bet substerni cādor castitatis. vt peccatrix aīa firmū habeat ppositū abstinēdo de
cetero a peccato.

Ite Notādū q̄ tria pncipaliter solēt rubere in vultu vel facie luculente colorata. id ē
frōs et duplex gena. **P**er frontē charitas. p genā dexterā patiētia. p sinistrā erube-
scētia de p̄ctis. **F**rons ḡ aīe erubescit. qñ ex amore christi marie et sanctorū. et ne p-
rimū scandalizet. verecūdat q̄s turpia et inhonestā dicere. facere. vel etiā cogitare.
Et nota q̄ sicut qd̄ panni pus tingi solēt in quēdā rubore q̄si subobscurū vt tan-
dem recipiāt rubore luculētū. sic aīa penitens pus debz supfundi q̄si subobscurū q̄
dā rubore. i. fecūdia p̄ peccatis. alioqñ nō p̄t recipere luculentū rubore vere patiē-
tie vel meritoze charitat⁹. qui duplex rubor necessari⁹ est. vt. s. ex charitate patiē-
ter sustineat tribulatōes. q̄ recolit mortaliter aliq̄tēs se peccasse. **I**te albedo inno-
centie puenit frōti aīe. vbi ē sedes verecūdie q̄ est vtus. **S**ic colorata fuit glōsa
virgo. de q̄ dicit **E**ccl. xxvi. **S**ra sup grām. mlier sancta et pudorata. i. fecūda.
Quere supra li. iij. ri. xi. de verecūdia marie. ante finē. **A**lbedo etiā virginitatis sub-
sternebat in ea rubori patiētie et charitatis. et s̄ q̄si in duplici gena. qz xgo mente

Pulcritudo marie

et cospe. Unde de ea dicit pabo. xxxi. *Byssus et purpura indumentū ei.* *Byssus*)
retorta duplex virginitas. vel virginitas et innocētia. *L. Byssus et purpura* liliū
cū rosa. Candor etiā innocētie substernebat in ea rubori paciētie et charitatis. qz
nemo vere diligere pōt nisi vixerit innocēter. Propter h̄ ei dicit *Canti. i. l. Pulcre*
sunt gene tue sicut turturis. Ecce rubor charitatis. Propter h̄ etiā p̄ma nominat
hec auis in cāticis. qz tres iste virtutes. s. castitas. innocētia. charitas. omne bonū
inchoat et consumat. Item ideo dicit *Lati. iij. Sicut fragmē malipunici. ita ge*
ne tue. In malopunico corret paller. ecce charitas. gna rubent. ecce verecūdia vel
paciētia. vel natiū color virginis. *¶* Notandū etiā q̄ illa aīa dicit p̄r luculētissime
colorata. et exp̄sse simillima sp̄so suo. que candorē innocētie q̄si substratū habēs.
multis affligit tribulatiōibz. nec tñ deserit innocētiā suā. sed oīa sustinet patienter.
Sic enim passus est de⁹ q̄ fuit liliū inter spinas q̄n̄ exiit portās spineā coronā.
Joh. xiv. Sic et brā virgo que passa est in filio. Un. i. Pe. iij. Deli⁹ est bñfaciē
tes si velit dei voluntas pati. q̄s malefaciētes. Nunq̄s enī visa est p̄petior iūctur
ra q̄s liliū id ē innocētie. et rose. i. sanguine passiōis. Ideo dicit de aīa. *Byssus et*
purpura indumentū eius. Prouer. in fine. Itē p̄pter h̄ de sanctis dicit Apoca. xij.
q̄ vicerūt diabolu p̄pter sanguinē agni. et p̄pter verbū testimonij sui. et qz nō di
leterūt animas suas vsqz ad mortē. Agnus innocētia. sanguis passio. Quia ei ex
emplo agni. i. christi. passi sunt innocēter. ideo vicerūt diabolu. Verbū testimonij.
auditus sacre scripture. *L. Non dilexerūt aīas. i. vitam animalē vsqz ad mortē.*
exclusiue. i. nō dilexerūt tantū q̄ illa dilectio excluderet mortē. Hoc p̄pe cōuenit
martyribz. Unde apls actū. *vt. Nō facio aīam meā p̄ciosiorē me. Vel sic. Pro*
pter sanguinē agni. i. p̄pter fidē passionis agni. de cui⁹ sanguine liniēdi sunt po
stes. *Ero. xij. id est intellect⁹ et affectus. S. angelū exterminatorē. Lati. viij. Pone*
me vt signaculū rē. Vel p̄pter v̄bū testimonij. i. p̄pter aptā p̄fessionē fidei. *U*
l. verbū testimonij. Immanifēta p̄dicatio q̄ ad p̄latos.

Decido/
re marie

De candore marie dicit *Sap. vij. Candor est lucē eterne. Quia p̄ eā videbitur* **E**
lux eterna. i. pater et fili⁹. vt ei p̄uēiat illud ps. In lumie tuo videbim⁹ lumē.
L. In lumie tuo. i. in filio q̄ te illuminauit. vel quē tu pepisti lucē verā rē. Itē ecclī
xlij. Pulcritudinē cādoris ei⁹ admirabit ocul⁹. Et loquit⁹ de niue ad līaz. p̄ quā
maria designat. p̄pter refrigeriū sp̄ssancti. et natiū candorē virginitatē q̄ est vi
roz genitus. Item p̄pter cādorē compa⁹ ip̄a lilio *Canti. ij. Sicut liliū inter spi*
nas rē. Itē Isa. xxxv. S. libani data est ei. Libanus cādor. cui⁹ candoris glo
ria data est ei in sanctificatiōe. cū prius esset denigrata p̄ originale.

Doraliter. *Fideli anime necessari⁹ ē candor innocētie. Dic est candor ouis Gene. f*
xxvi. Alba queqz accipies p̄ mercede. Dic debet esse in incipiētibz. Ali⁹ ē candor
vestis. *Dic est opiniōis i. p̄ficiētibz. Unde ecclī. iv. Omni tpe vestimēta tua sint*
cādida. Ali⁹ candor niuis. s. puritas p̄ficiētie in perfectis. *Treno. iij. Cādidiores*
nazarei ei⁹ niue. Ali⁹ cādor lactis. i. puritas simplicis doctrine. *Dic in p̄dicatori*
bus. *Dēs istos cādores habuit maria p̄ omnibz.*

Item ratōe ruboris cōparat ip̄a rubo q̄ ardere videbat. *Ero. iij. Itē stelle ru* **B**
tilati. Nūeri. xxij. Plantatōi rose. Ecclī. xxij. Itē ferculo salomōis. cui⁹ ascē
sus purpure⁹. Canti. ij. Itē p̄pter hūc ruborē compant⁹ gene ei⁹ fragmini mali
punici. Lati. iij. vt supra de genis. ti. p̄cedenti. Itē. Labia ei⁹ vitte coccince. vt i
fra de labijs. ti. r. Propter h̄ etiā appellat ip̄a sunamis. Lati. vi. id ē coccinea. To
ta etiā fuit flāmea p̄ charitatē instar ferri igniti. qz christ⁹ q̄ ignis p̄sumēs ē. deute.
iij. habitās in ea sic colorabat eā. q̄ est fili⁹ charitatis ip̄i⁹ patris.

Item in coloratiōe cōsistit vt dictū est magna pars hui⁹ pulcritudis. *Et nota qz chri* **D**
stus matrē suā quasi bis colorauit. q̄si bis decolorauit. quasi bis recolorauit. sicut
inferius ostendit. De coloratiōe. Huc gr̄a plena. De decoloratiōe. Pulier ecce fi
lius tuus. De recoloratiōe. Vidi speciosam sicut colūbā.

Christus matrē suam

Colorauit in sanctificatiōe tingēs eā quasi de nigro colore in candidū. *Et tūc data*
fo. xax. **q**

est ei gloria libani. q̄ interpretatur candor. **Isa. xxxv.**

Decolorauit etiā in sua p̄ceptōe p̄ infusione ḡre amplioris q̄ antea habuisset. Unde tūc dicta est ḡra plena. Conuulit enī ei gratiā fecūditatis. et illibatū p̄suauit cādo rē virginitatis. et tūc ampliat̄ est in ea decor exterior rubore fecūdie. et decor interior seruētiori charitate. Verecūdata est enī ad ingressum angeli. q̄ in hoīs specie apparebat. Et ideo turbata ē in sermōe illius. Nam cū p̄us esset vt se credit̄ n̄ solū cādida sed cādidiſsima velut flos lilij. inuēs angelū ingressum ad eā i forma hoīs rubore roseo credit̄ sup̄fusa. Propter charitatē s̄o ei? dictū ē ei. dñs tecum. Quia q̄ manet in charitate deus manet in eo.

Decolorauit in hoīm opiniōe. q̄ vidētes eā habere filiū ip̄am corruptā reputabāt. I

**Christus
matrem
suam**

Unde ip̄a dicit **Cañ. i. l. Nigra sū iudicio hoīm q̄ reputāt me corruptā. Sed for- mosa. q̄ virgo purissima. Aliter exponit̄ q̄dā locū istū q̄si ad l̄ram. Dicit enī br̄a virgo q̄si loq̄ns alijs virginib; vl̄ fidelib; anīabus eā imitari volētib;. de eo q̄ ioseph inueniēs ip̄ā p̄gnantem suspicās adulteriū voluit occulte dimittere eā. sicut dicit **Mat. i. Dicit ḡ. l. Filie hierusalē. i. que suspiras ad pacē celestis hierusalem q̄si filie ad matrē. Nigra sum. i. notata crimīe adulteriū mihi falso obiecti. et ita sū. sicut tabernac̄la cedar. i. eijciēda a viro meo ioseph de domo sua. sicut hysma el pater cedar cū matre sua agar eiectus ē de domo abrahe. Gene. xxi. Cedar iter p̄tat tenebre. vel meror. vl̄ merēs. aut tenebrosus. vel fm̄ q̄sdā nigredo. q̄ in tabnacul habitabat eiect? ab hoīb;. cui? manus p̄tra oēs. et manus oīm p̄tra eum.****

Sic maria et sancti abiecti et viles ab hereticis reputant̄. sed nō habētes hic manentē ciuitatē sed futurā inq̄rentes. in tabernac̄lo corpis pugnat̄ s̄ carnē. mūdū. et diaboliū. Et talis pugna nō debz exerceri sine duplici merore interiori p̄ dolo rē. et exteriori p̄ lacrimarū effusione. que p̄burūt diaboliū. Sed licet nigra videar

**De pelliculis
salomonis**

exteri? tamē forma sum interi?. q̄ carēs omni macula et omni virtute adorna ta. et sic pelles salomōis. q̄ pulcer fuit exteri?. et cultu regio adornat?. sic ego interi? ornata sum omni decore virtutū. Et est similitudo extrinseca tracta a salomōe ad intrinseca. cui? pelles nigras q̄dā fuisse affirmāt. Et sic iungēda est l̄ra **Nigra sum sicut tabernac̄la cedar. sed formosa sicut pelles salomōis. que molles erāt et fortes. et more pellicū et carnatē et extenuate. iacintine et rubricate. Et tal' erat maria. Fortis patientia. Dollis obediētia. quasi distincta varietate virtutū. Ab omni carnalitate et carnali voluptate separa p̄ virginitatē. extenuata p̄ paupertatem et humilitatē. Jacintina p̄ cōtemplatōez et desiderii sup̄nozum. Rubricata in filiū passiōe p̄ anime martyriū. Et in his oib; debet fidelis aīa p̄ posse suo mariā imitari. Sequit̄. **l. Nolite me p̄siderare q̄ fusca sum. q̄ decolorauit me sol. i. iusticie. Quasi diceret. Nō habeatis ad talē suspitōem respectū. quia sol iusticie sic me exteri? p̄ talē suspitōnē q̄si decolorauit q̄n ip̄m p̄cepi. sed intus plurimū colorauit. Sicut sol materialis q̄sdā fruct? decolorat pallore. quosdā venustat rubedie. Sequit̄. **l. Filij matris mee. Synagoge. i. iudei infideles. nō credentes q̄ virgo p̄ceperim. p̄pugnauerūt p̄tra me. detractōib; et maledictis. et p̄ceptū habuerūt me. dicētes admin? me p̄cepisse de viro meo ioseph. Et q̄ me p̄remnūt. occasionalit̄ p̄posuerūt me custodē in vineis. i. in ecclesijs fidelij gentiliū et iudeorū p̄uersorū ad fidē. p̄ q̄bus oro filiū meū. et q̄ mihi dicunt. Ora p̄ populo interueni pro clero rē. Sed vineā meā. i. synagogā infidelē. nō custodim. q̄ nō credūt me matrē dei. nec req̄rūt auxiliū a me. imo maledicūt mihi et odio me habēt. Et iō p̄ talib; nō possum orare. admin? tā deuore sicuti p̄ fidelib;.******

**Christus
m̄res suā**

Decolorauit etiā in passiōe q̄dam doloris nigredine. cum ei? animā gladi?. i. passio filij p̄transiret. Unde et ip̄a dicit **Cañ. i. l. Fusca sum. q̄ decolorauit me sol. i. filius me? eclipsim patiens et occasū. Propter hāc etiā doloris nigredinē dic̄ ip̄sa **Cañ. i. l. Nigra sum sed formosa rē. Nigra. i. exteri? p̄suris tribulatōnū. l. formosa. i. interi? decore virtutū. Vel nigra. i. tribulatōel. formosa. i. charitate. Vel nigra. i. in terris. formosa. i. in celis. Vel nigra. i. ocul' insipientiū. l. formosa. i. intellectu sapientiū. Vel meli? **l. Nigra. q̄ ignis passiōis v̄nigeniti sui. de quo ip̄e dicit p̄r.******

Pulcritudo marie

igne me examiaſti ꝛc. denigrauit eā. Ignis enim ea q̄ cōburit tingit in nigrū. **U**l
L'nigra sum. i. animi merore ꝑfecta. despecta. obscurata. obfuscata. decolorata.
Quia decolorauit me sol. Inozies. discolorē me fecit sol obscurat⁹ et obfuscat⁹.
cui in passiōe nō fuit species neq; decōr. sicut dicit **Isa. liij.**

Uel moraliter pueniūt hec verba fideli aīe faciēti penitentiā et amore. vt dicere pos-
sit. **N**igra sū Ip̄ sordes penitētiē. sed formosa. sp̄iali decore. Lq; decolorauit me
sol. iusticie. Calor enim h⁹ solis. i. amor christi. d̄ q̄ calore dicit. nec est q̄ se absco-
dat a calore ei⁹. facit nigrescere et pallere. **U**n̄ poeta. **P**alleat oīs amās. **P**allos
mortu⁹ color ē. q; nō potest deū vere diligere q̄ mūdo mortu⁹ nō est. **T**ren. i. fi.
Pellis n̄ra q̄si cūbanus exusta est a facie famis ꝛc. **J**ob. xxx. **C**utis mea denigra-
ta est super me. et ossa mea aruerūt ꝑ caumate. i. tribulatiōe. **S**ic etiā ꝑt istd̄ expo-
nil. **N**igra sum. corpalib; miserijs. sed formosa. celestib; desiderijs.

Potest etiā dici q; decolorata fuit gl'iosa virgo qm̄ tota facta est sanguinea ꝑ marty-
riū anime. filio suo expirare. **U**nde dicit **J**obel. ij. **S**ol. i. christ⁹. **L**cōuertet i te
nebras. Ip̄ morte corpis. **L**et luna. i. maria. in sanguine. Ip̄ martyriū aīe. **J**tē apoc.
vi. **S**ol fact⁹ est niger tanq; face⁹ ciliā. ꝛ luna tota facta est sicut sanguis.

Recolorauit in resurrectiōe. qm̄ itez ortus est sol. q̄ oriens oīb; rebus reddit ꝑpos
colores. quādo sc; gaudiū qd̄ habuit d̄ filij resurrectiōe. absterfit ab ei⁹ anima nu-
billū toti⁹ tristicie.

Recolorauit etiā in aplozū ꝑdicatiōe. qm̄ ip̄is ꝑdicantib; toti mūdo innotuit chris-
tū natū fuisse de maria virgine. **U**n̄ ꝑs. de aplis. **I**n omnē terrā eruiit son⁹ eo-
rū. i. dicentiū de christo. **I**n sole posuit tabernaculū suū. i. carnē suā quā assum-
psit et ea. que. s. virgo clara erat ꝛ lucida vt sol ꝑ omnimodā puritatē. **U**el ista re-
coloratio facta est in sua assumptiōe. qm̄ coronata est gl'ia et honore. et colorata glo-
ria immortalitatis. **U**n̄ tūc canit. **Q**ue ē ista q̄ ꝑgredit q̄si aurora surgens ꝛc.

Tem pulcritudo faciei partim cōsistit in cur; extēsiōe. que fit ꝑ penitentiā. **U**n̄ **D**
aīe penitēti dicit **D**iere. xxxi. **A**dbuc ornaberis tympanis tuis ꝛc. i. i. mortifi-
cōe carnis. que est decētissim⁹ ornat⁹ aīe. **A**lioquin ruge tue dicit testimonij
ꝛ te. **J**ob. xvi. i. q; nō facis penitentiā. **J**tē ideo aīe peccatrici dicit **Isa. liij.** **D**ila-
ta locū tentoriij tui. et pelles tabernaculorū tuoz extende. **N**e parcas. **L**ogos fac
funiculos tuos. et clauos tuos cōsolida. **Q**uere expositiōem ꝛc.

Jtē **H**orandū q; ad aīas coloradas et q̄si picnradas dedit christ⁹ d̄ ꝑcioso vase cor-
poris sui sanguinē ꝛ aquā. sanguinē ad rubricādū. aquā ad dealbandū. q; ꝑꝑuz
est aque dealbare q̄ abluir. vt ei similerent qui cādid⁹ est ꝛ rubicūd⁹. **C**uius vide-
lic; sanguinis gutta mīma. ꝑt valuit om̄ib; creaturis. **S**ine hac aut coloratiōe
pallida est ꝛ discolor oīs aīa. et indigna christo dño sp̄ituali m̄imōio copula-
ri. **J**tē vt coloranie fidelis recens diuini ꝑseueret. frēq̄ntius irrozari debet facies
aīe recogitādo passiōe dñicā q̄si aq̄ roseacea. q; de latere ip̄i⁹ patiens aq̄ simul
cū sanguine distillauit. **J**ob. xix. ꝛc.

De aurib; marie

Titulus viij.

Aurii erectiōe et cōpetenti dispositiōe. **A**urii erectio. obediētiē rectitudo. **A**
i. **R**egū. iij. **L**oq̄re dñe q; audit seruus tu⁹. **D**e erectiōe aurii marie dicit
ip̄a cū filio **Isa. i.** **E**rigit mane. mane erigit mibi aurē ꝛc. **Q**uere supra li.
liij. ti. xxxix. de obediētia marie.

Aures debent esse

Debent esse due. sc; intellect⁹ et affect⁹. vt audiat q̄s exēplo marie hūiliter ꝑ se sic
ip̄a audiuit angelū. patiēter cōtra se sic ip̄a filij irrisores. **I**deo dicit **A**poē. ij. **Q**ui
habet aures audiēdi audiat qd̄ sp̄s dicat ecclesijs. **I**lle reuera hab; aures. q̄ se-
sum retinēdi ac intelligēdi hab; ꝛ affectū diligēdi et ꝑmerēdi ea q̄ ꝑmittunt. si-
cut habuit maria. **I**lle autē qd̄ammodo aurib; caret. qui de celestib; bonis q̄ sibi ꝑ-
mittunt curā nō habet. **Q**uid sp̄s dicat ecclesijs. **S**pirit⁹ in h̄ loco nequaquā ꝑ-
sonā sp̄s sancti tm̄. sed ip̄am sanctā et indiuiduā trinitatē designat. q̄ vna deitas
credit et vnus de⁹ adorat. **S**piritus enī est deus. **J**ob. iij. **A**it &. **Q**uid spirit⁹

fo. c.

q 2

dicat. i. qd deus pmittat ecclesijs pluraliter. No huic ecclesie vel illi. Quia qd isti vel illi fm distinctiōem apocalypsis pmittit. singulis si festinet ad pceptoz impletōem fideliter pfoluet. Et nota qd spūs iste dicit. i. docet vel pcpit ecclesijs qd tuoz pncipaliter. s. pcepta. phibitōes. cōsilia et pmissiones. quibz oibz obtpanduz est. vt faciam pcepta. Vitam phibita. Amplectamur cōsilia. Desiderem pmissal paratū. Ihabētes. cor. let iterū paratū. Iad hec et illa.

Non debēt moueri nisi moto capite. i. nisi ad ea que deo vult. qz aures sunt de ipso capite. Joh. viij. Qui ex deo est verba dei audit. Sic p oia. et tantū sic. mouebat maria. Aures ei beluine sunt qd exantū. sic patz i asinis z canibz et ceruis z hmōi.

Ante apte. i. ad spūalia. Retro clause ad tpalia. Ideo dicit Isa. l. Dñs deo aperuit mihi aure. i. Regū. ix. Reuelauerat dñs auriculā samuelis zc.

Circulares vt a nullo recipe veritatē dedignent. Eccl. ij. Auris bona audiet cum omni pcupiscētia sapientiā. No curare eni a quo discas. vna est de septē clauibz qd referat scientiā. Vel circulares et integre. vt pfecte et integre obediāt. Un filius patri. Aures aut pfcisti mihi.

Aures de bent esse

Tenes et nō pilose. qd est māsuete audire zc. Eccl. v. Esto māsuetus ad audiendū verbū dei zc. Jaco. i. In māsuētudine suscipite verbū dei zc.

Chriso.

Dūde et purgate a fecibz yborū scurriliū. Un Chrysostomus. No dimittas stercoza in auribz tuis. Peccata stercoza sūt. Detractores g qd nūciant tibi pctā alioz. stercozibz implēt aures tuas. Quidā eni habent aures caninas plenas muscis. i. adulatōibz et rumorculis. vel qd peius est serpentibz et aurellarijs. i. detractōibz z mēdacijs. que occidūt ipam aīaz. Canibz eni intrāt aurellarie p aures i cerebrū. z inde mors. Diere. ix. Hors intrat p fenestras lauriū. s. et alioz sensuū. Unde de beato siluestro legit. A detractōibz z mēdacijs qsi a serpentibz aures auertebar. scēs venenū inuidie p aures ingressum occidere aniam sapiētis. Aug. Sicut si deest inspector deest iustoz. sic si desit auditor deest et detractor. Quoties g intra uerit hmōi nocumēta aures tuas. necesse est te habere surgatorū pfectiōis hūilis. quia minimo digito solent aures purgari.

Aug.

Reuelate maxime in viris. vt diligēter intelligāt qd eis dicat a dño. i. Regū. ix. Reuelauerat dominus auriculā samuelis.

Concaue p humilitatē. Unde dicitur est marie z cuilibet fidei aīe. Inclina aurē tuam zc. Et purgant paruo digito. qd figurat hūilitatem.

Ornant auro de quo fabricant in aures. qz pmiū obediētie. fulgor claritatē eterne. Prouer. xxv. In auris aurea zc. Ben. xxij. dedit helyzer rebecca in aures et armillas.

Nota mlti plex im pedimēti

Prē norandū qd qdam habēt aures pāsas. qd est signū latrocinij. qd scz particulariter obediūt et nō ex toto. Exemplū de malcho cui petrus amputauit auriculā dexterā. Joh. xviij. Quere titulo de obediētia. Alij habēt pposteratas. id ē bestornes gallice. qd apura est a retro. i. ad ea qd debuisset addozsare. Alij asininas. Unde Persi. Auriclas asini qd nō habet. Isti sunt qd libēter audiūt cytharā pdicatiōis. nec tñ aliqd mittūt ad cor suū nec in opatōem. qd est lyrā pculcare. Alij habent aures aspidis surde z obturatīs aures suas. nolētes exaudire voces incantantiū. i. pdicantiū. aut medici medicātis sapiēter. sicut dicit alia littera. Alij tantū luxuriant qd inde oburdescūt ad lram.

Persius

De naso marie Titulus ix.

Daria nasus ecclesie

In nasi debita qnitate et nariū apertōe. Lani. vij. Nasus tuus sicut turris libani que respicit cōtra damascū. Damascus interpretatur sanguinē bibēs. hic est diabolus. qd spū sitit bibere sanguinē pctōz. Contra ei⁹ insidias opponit nasus. i. discretio bñe virginis. qd ipi⁹ pñsentit maliciā z a lōge puidet quasi de specla. Un et turri opat. a qua delōge inimicoz vidēt incursum. Ipsa ē et a lōge respicit ostra hostē. et sicut turris fortiter p nobis se ei opponit. Et dicit turris libani. Iquasi in libano mōte sita. qui candoz interpretat. vt p hoc ostendat qd cādoze virginitatē tanqz pede cōterere valeat caput serpentis. i. pcupiscētia. Vel etiā quo ad se fuit turris libani. Ifundata supra petrā. i. christū. qui soli innitebat. Un

Pulcritudo marie

Canti. viij. In terra sup dilectū. Que. s. L'turris libani. Iest stabil' altitudo candoris eius. innocencie. s. et virginitatis. iugiter respiciēs p'tra damascū. i. peccatū.

Nasus. Quia

Dinisterio nasi purgant humores capitis. et adiutorio marie vicia et pravi mores nostre mentis que caput est anime.

Nasus via spiritus est. qz ipa via est qua spūctūs venit ad nos. ad nostrā. s. iustifi cationē et cōsolatōem. et quāz q̄si recedit a nobis ad nostrā hūilitatē. **Uñ cāti. iij. Ueni auster et p'ra ortū. i. s. scias fidel' aie. Itē cāti. i. si. Fuge dilecte mi zc.**

**Maria
nasus.
Quia**

Nasus mīstrat aie. i. vite carnis respiratōem. et maria vite n're spūali spei respiratō nem. **Uñ dicit. In me oīs spes vite zc. Et h' pater in theophilo et mult' alijs. qui nisi in misericordia ei' sperassent. de dei misericordia desperassent.**

Nasus discernit inter fetozē et odorē. et ipa vouēs virginitatē ad ipaz velut ad aro mata se ouertit. et carnis corruptōez velut fetozē longe a se picit.

Penes nasum attendit' mor' indignatōis. et ipa p' scraz supbiā q̄cqd vile erat et for didū detestabat'. et omnē mūdi gl'iam p' humilitatē abominabat'.

Non sūt hic nasus paru'. qz nō defuit ei discretio. **Non gradis. qz nō affuit ei p'sū ptio. Non tortus. quia nulla occasione declinavit a recto. De his trib' impedi/ mētis agit Leuit. vii. Et idcirco sūt idonea mīstrare dño. Uñ dicit. In habita tōe scra corā ipō mīstrauī. Quere li. ij. p'icla. vi. de suis marie p' pncipiū.**

Oraliter. Nasus aie discretio est. q̄ mala velut fetozē. et bona velut odorē pui

Dada saga citate debet discernere. vt fetida reijciat. et odorifera retineat. veluti ci/ cuta et amarusca reijcit. et odor rose attrahit. **Dicit' g' fideli aie. L' Nasus tu' sicut turris libani q̄ respicit cōtra damascū. Ividelic' sicut turris in libano mōte. id ē i christo fundata. q̄ est firma petra. Bar. viij. mons in p'rice mōtiū. Isa. ij. Mons libanus. i. cādor q̄ p' grām dealbat nigros pctōzes. Sit gl' nasus. i. discretio anie L' sicut turris. Itē nec ad dexterā p' p'p'a. nec ad sinistrā p' aduersa. sed in rectū vsus celū regulariter p'cedat. sicut turris cū p'pendic'lo erigit' et immobiliter cōsistit. Et de bet hec discretio iugiter respicere cōtra damascū. i. diaboli vt sup dictū est o be ata virgine. vt veniētī tēptatori viriliter se opponat. **Jaco. iij. Resistite diabolo et fugiet a vobis. Vel damasc' metropolis syrie ciuitas mltā infestā filijs isrl'. ē col lectio demonū et hominū impioz filijs dei sp' inimica. quib' viri discreti viriliter se opponere debēt.****

Aliter. In narib' sagacitas et discretio. vt sagaciter discernat fidelis aia qd sit odor vite in vitā. qd odor mort' in mortē. q̄ sit fragrantia virtutū. quis fetoz viciozum.

Et talis est turris libani. p'pter fortitudinē constātie. et altitudinē virtutū. et cā/ dorē continētie. qz libanus dicit' cādor. **Et debet talis sp' p'picere p' se et alijs cō tra damascū. Iqui interpretatur pot' sanguinis. v' bibēs sanguinē. et signat diabo lū. qui n'faz iugiter sicut sanguinē animaz. p'tra quē sp' p'picendū ē ad ei' insidi as p'cauendas. Vel turris libani. i. custodia cādorē q̄ est mūdicia et innocētia anime. qz duo hec maxime cādidū faciūt corā dño. Et bene L' nasus. i. discretio fi delis aie compa' L' turri. quia q̄ vere habet virtutē discretōis. flecti nō p't ad pecca rū. et stabilis est in bono. sicut turris stabil' est et inflexibil'. **Que respicit cōtra da mascū. Iqz talis aia se obseruat ab insidijs diaboli. q̄ vitā nostrā spūalē semp au ferre nititur q̄ est in sanguine xpi.****

Nasus

In facie eminentissimū tenet locū. qz puidi spiritualiū discretiores debent in sublimi orib' collocari. **Sed nisi discretio fuerit circūspecta. facile subitabit viciū. virtutē re palliatū. Ideo phibet Leui. xxi. offerre deo suo panes hō qui fuerit paruo aut grandi aut torro naso.**

Pariuus. defectus discretōis. **Contra qd dicit' eccl'astes. vij. Noli esse stultus. ne moriaris in tēpore nō tuo.**

Grandis. p'sumptio de sua discretōe v' scientia. **Cōtra quod dicit' Ro. xi. Noli al tū sapere. sed time. Eodem. xij. L' Nō plus sapere. i. inuestigare. qz oportet. sed sapere**

fo. a.

ad sobrietatē. **N**el grandis nasus p̄sumere de eminentia sue sanctitatis. vel se so-
lū credere sanctū. sicut videre est i helya. iij. Regū. xix. dicēte. **D**erelictus sum ego
solus &c. **E**t dñs volens hanc p̄sumptōez resecare ab animo ei⁹. dixit ei. **D**ereliq̄
mibi septē milia virozū in israel. quoz genua nō sunt incuruata ante baal. Gala.
vi. **Q**ui se existimat aliqd' esse cum nihil sit. ipse se seducit. **N**el grādis nasus. ni-
mia discussio pprie vel aliene actōis. **C**ōtra qd' dicit **E**ccl'es. vij. **N**oli esse nimis
iust⁹. qz est iustus q' peccat in iusticia sua. ad **R**oma. xij. **N**on pl⁹ sape. i. inuesti-
gare &c. vt supra.

Tortus. quādo aliq̄s qui sibi videt sciulus aliq̄ occasione declinat a recto. sicut il-
li qui victimas declinant in p̄fundū. **O**see. v.

Duas habet nares. q̄ sunt. timor sinistra ad p̄sentiendū fetozē inferni. **U**nde psal.
Descendāt in infernū viuētes. **D**ichee. iij. **U**eniēs in babilonē. i. q̄ interpretat̄
p̄fusio. et designat p̄fusioem penaz infernaliū vbi null⁹ ordolibi liberaberis. **U**
etiā ad p̄sentiendū astutiā diaboli. **U**n de forti eq̄ dicit **J**ob. xxxix. **P**rocul odo-
raf bellū &c. **S**pes dextera q̄ iā i p̄senti p̄libat et pascit et suā pascit familiā odo-
ribus paradisi. & currere eā facit in odore vnguentoz dñi et marie.

Nasus

Sup os et labia ordinat. **S**up os. vt exemplo simie discernas qd' p̄meedndum
qd' bibendū. qd' reijciendū. **J**ob. vi. **A**n poterit aliq̄s gustare quod gustatū affe-
rat mortē. i. q̄si nō poterit. **S**epe ei mors aie in olla carniū. in olla potuū. iij. **R**e-
gū. iij. **D**oc naso. id ē. hac discretiōe caruerūt p̄mi parentes n̄ri. vnde redūdauit
mors in totā posteritatē suam. **O**rdinat etiā nasus sup labia q̄bus loq̄mur & oscu-
lamur. vt discrete tibi caueas in vtroz.

Via spiritus est. quo. s. spūs attrahit et emittit. **I**sa. ij. **Q**uiescite ab homie cui⁹ spl-
ritus in narib⁹ est ei⁹ &c. **A**trahas ergo desiderādo. orādo. q̄ntū poteris spiritum
vite quo spiritualiter viuas. **U**n. **O**s meū aperui. s. os cordis. i. desideriu. os
corpis p̄sistendo orādo. **L**z attrahi spiritū. **E**t eundē spiritū in alios emittas exem-
plo dñi. qui in faciē homis inspirauit spiraculū vite. **B**ene. ij. & fact⁹ est hō i aiaz
viuentē. **S**ic et nos docēdo monēdo p̄sulendo p̄p̄is. debemus pctōibus in-
spirare spiraculū vite orādo quo reuiuiscāt a morte peccati. exēplo helyzei qui in
cubās sup puerū posuit os suū sup os pueri &c. & oscitauit puer &c. iij. **R**egū. iij.

Item **I**n naso attendit motus indignatōis. vt omne peccatū p̄ sc̄tām supbiā dete-
steris. omnē spurciā abomineris. omnē mūdānā altitudinē extollentē se aduer-
sus deum nūl apprecieris.

Item. **P**er nasum et nares intelligit discretio tā redolentiū q̄ fetidorū. vt q̄quid
sordet in p̄spectu dei tibi displiceat. q̄qd' redolet bonis tibi redolet. et ad famā
totius boni velut ad aromata te conuertas.

Item subsannatio fit contractiōe nasi. qz dicunt q̄dam q̄ sanna est q̄dam vena na-
si. qua cōtracta corrugat nasus et facies deturpat. vt terribilē te ostēdas maxime
detractorib⁹. qz facies tristis linguā dissipat detrahentē. **I**tē in ps. **D**etrabentes
secreto. primo suo hūc p̄sequerbar. **E**t p̄parat iste nasus turri libani. qui interpretat̄
candoz. vt ab oibus te clones et ea abomineris que possunt aīam v̄l famā denig-
re. **E**t nota q̄ triplex est gen⁹ irrisiōis q̄ notat i ps. **O**pprobriū est p̄uiciū qd' i ser-
tur absenti nō audiēti neq̄ vidēti. **S**ubsannatio fit p̄senti nō vidēti s̄ audiēti. et
fit pprie cū ruga nasi. **I**llusio inferit p̄senti audiēti et vidēti. sicut illulum est dño
in passione.

De labijs marie Titulus r.

Labiorū velozis pulcritudie. **L**anti. iij. dicit sponse. **S**icut vitta cocci/
nea labia tua. et eloquiū tuū dulce. **L**abia eccl'ie sunt labia brē virginis. q̄
dicunt sicut vitta. qz crines. i. iustos ne effluāt capiti et inuicē suis ozōib⁹ &
etēplis cōstringit & adunat. ne p̄ errores & vicia disp̄gant. et eos vinculo pacis et
mutue charitat̄ colligat. **D**icit autē vitta a vinciedo. qz ex ea capilli v̄l ipm pect⁹
vinciunt instar vitis ligate. **L**ocinea dicit hec vitta. quia minio sanguinis filij
sui per cōpassionē rubricata. cui⁹ passiōis memoriā cordib⁹ nostr̄s inspirat. **D**ec

Pulcritudo marie

labia sunt intellectus et affectus beate virginis. ex quibus formatur et procedit omnis loquutio
la interior. i. cogitatio et desiderium. Item hec labia vitra dicuntur. quia capillos anime
. i. cogitationes et desideria nostra vage fluere vel dissipari aut a christo elongari non
sunt. Ergo ex officio restringendi huiusmodi capillos vitra dicuntur. et officio formandi
voces interiores dicuntur labia. Propter benignitatem autem et mansuetudinem comparatur
tur vitre que mollis est. propter charitatem et iugem memoriam dominice passionis. coccinea
ex qua est summa capillorum anime restrictio. Vel ad istam labia marie quibus formabat
dulcia verba sua dicuntur coccinea. quia ad amorem dei et proximi inflammat. Coccinum enim
flamen habet colorem. Quibus etiam labijs dulcissimas orationes suas pro nobis formatur in
spectu unigeniti sui. Item labia marie coccinea. quia coccinum dominice passionis et ordi-
nem credit docuisse euangelistas. et maxime sicut dicit beatus lucas. Duo etiam cocci-
no pro iugem recordationem et passionem colorati erant intellectus eius et affectus. imo ipsa
tota erat coccinea pro dominice passionis imitationem. et carnis prope mortificationem. ut ve-
re posset dicere illud Gal. vlti. Stigmata filij mei iesu iugiter in corpore meo porto.
Danc autem vitram coccineam debet habere in capite omnis anima. hoc est. in mente. pro reco-
rdationem. et maxime in oratione. Unde. i. Ehoz. xi. Omnis mulier orans aut prophetans non ve-
lato capite. deturpat caput suum. Ut sic ipsius anime sit eloquium deo dulce ad auscultandum
Alia ista dicit. Sic funis coccineus labia tua. et eloquium tuum dulce. Expone de fune si-
cut de vitra. Funis coccineus est ille triplex funiculus qui cum predicatioe trinitatis spirituum
admisceat de coccino passionis. Et sicut ista predicatio cogitationes nostras restringit in christo
et preseruat in eo. ita facit beate virginis deprecatio pro eo quod eloquium eius deo dulce est.
Et funiculus iste coccineus. i. charitativa oratio. procedens de labijs suis extrahit ani-
mas de profundo peccati. sicut funis aquam de puteo. Aquam enim populi sunt. Apoc. xvij.
Puteus est vorago peccati. Unde orat prophetica. Neque virgeat super me puteus os suum
Lege glosam augustini.

De ore marie Titulus xi.

Pulcritudo oris consistit in debita labiorum coloratione. et moderata grossicie. **B**
et modesta ipsius oris fissione vel aptoe. Debita vero labiorum coloratio est. ut ex-
teri habeant colorem lilium. interiorem rose. Unde can. iij. Sicut vitra coccinea la-
bia tua. ut sup. Item can. v. Labia eius lilia rose. Quod vere sentiendum est de labijs
ginis. que pudica erant quo ad lilium. charitativa in precibus que ad rosam. A superflua gros-
sicie preseruantur pro humilitate quam dicebat. ecce ancilla domini. et a nimia tenuitate. cum
diceret. Beatus me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi magna que potes esse etc. Ta-
libus autem labijs oportebat labijs filij qui candidus est et rubicundus propter felicitatem
oscula reconciliationis humane. in quibus. i. labijs esset puritas charitatis humilitas et ma-
terna auctoritas. Et quo etiam assecuta est felix illud osculum quod peribat can. i. dicens.
Osculetur me osculo oris sui. Fecit ipsa osculum novum inter omnes creaturas. s. in-
ter celum et terram. Inter divinam naturam et humanam. Inter virginitatem et fecunditatem.
Inter cor humanum et fidem. Inter deum et hominem. Inter angelum et hominem. Inter ho-
minem et hominem. s. iudeum et gentile. Que omnia maxime discordabant. Et factum illo oscu-
lo. omnia iuncta sunt osculata. Ideo etiam appellatur ipsa columba. que inter omnes aves
sola osculum novum. Ideo de labijs marie dicitur per isa. lvij. Creavi fructum labiorum pacem.
Quere prima pagina huius libri in principio. et post principium primi libri. Item a dul- **B**
cedine labiorum commendat filius matrem can. iij. dicens. Fauus distillans labia tua
mel et lac sub lingua tua etc. Credibile est enim quod virgo mater sepius deoscularet
filium tantum dilectum. et converso filius matrem suam. quasi satisfaciens illi matris petitioni.
oscularet me osculo oris sui. et maxime cum paruulus esset et sederet in gremio eius.
Unde Augustinus in quodam sermone de assumptione beate marie. O felicitas oscula labris lacter-
tis impressa. cum inter crebra indicia reprobantis infantie verus ex te filius hominis tibi
matri alluderet cum verus ex patre deo dei genitus imperaret. Et ideo commendat eam
a dulcedine labiorum ad literam. et mystice a dulcedine eloquii distillantis. quia
communiter (quod notatur in distillatione huius faui) deum exorabat pro gene-
te humano. Propter quod etiam dixerat ei paulo superius. Eloquium tuum dulce. ut

Aug?

sup̄ expositi est. **Seq̄.** **Del et lac sub lingua tua.** Del et lac .i. offimoda dulcedo. **Uel p mel dulcedo sapiētie q̄ dat p eam** ⁊ ipius p̄ces maioribz. p lac simplex doctrina q̄ cōpetit minoribz. **Sub lingua .i. in meditatōe cordis.** **Et hec tibi ē a melle mee diuitatis. ⁊ a lacte mee hūanitaris.** **Uel sic.** Tāra est dulcedo spūalis in verbis tuis. quanta corp̄alis in melle ⁊ in lacte. **Et hoc sub lingua. qz nō cūlibet patet.** s; his tm̄ quibus datū est expiri. **Non enī sunt margarite spargēde ante porcos.** **Darth. vij. Sequit̄** **Et odor vestimentoz tuozū .i. fama bonozum operū tuozū mibi homini a te impesa.**

Item i psalmo p̄mendat fili⁹ dei ab eloq̄ntia vbi dicit sponso. Diffusa est gr̄a i labiis tuis. p̄pterea b̄ndixit te de⁹ in eternū. **Od est dicere.** q̄ba tua gratiosa sunt. **Uñ Joh. vij.** Nunq̄ sic locut⁹ est hō. **Eccles. vij.** Sermo ei⁹ p̄tate plenus est. **Darth. vij.** Erat loquēs sicut potestare habēs. **Sed qz de maria et v̄ginibz canit ecclesia** ⁊ scilicet istū. de beata virgine illū exponam⁹ et de labijs ei⁹. **Dicit ergo illi habito respectu ad illā respōsiōnē.** **Ecce ancilla dñi fiat mibi rē.** **Gr̄a .i. gratiaz abūdātia. vt nomen istud. s. gratia teneat collectiue** **Diffusa est .i. nō tantū fusa p̄pter te.** **Sed diffusa .i. distributa et abūdāter data toti seclō** **Lin labijs .i. in respōsiōe tua. p quam mūdus deo recōciliatus ē. et hoīes p̄uersi ad deū. et mūdari a pctis.** **Uñ ieta illud Joh. xv.** Jam vos mūdi estis rē. **Uel istud dicit sp̄so.** Diffusa est gr̄a in labijs tuis .i. in osculo q̄ osculat⁹ es humanā naturā tibi eā vniēdo. **De quo osculo Lātī. i. Osculet me osculo oris sui.** **In h̄ enī osculo diffusa est gr̄a homini** **Uñ Osce. vij.** Veniet nobis q̄si ymber tēporane⁹ et serotin⁹. i. veniēs in carnem dabit nob gratiā p̄uenientē et subsequētē. **Ideo dicit hūana natura Sap. vij.** **Venerūt mibi omnia bona pariter cū illa. i. cū sapiētia que est fili⁹ dei.** **Ecce q̄nta diffusa gratie. s. omnia bona.** **Uel de aplis potest h̄ dici q̄ fuerūt labia christi. p quos ip̄e loquebat̄. in q̄bz labijs diffusa est gr̄a sp̄s sancti.** **Bregori⁹.** **Q̄s qui christū p̄dicam⁹ organa veritatis sum⁹.** **Itē de labijs matr̄ potest h̄ idē intelligi. in quibz** **Diffusa est gr̄a singularis quādo dedit filio oscula dulcia n̄re reconciliatōis. sicut dictū est sup̄.** **Et p̄pterea b̄ndixit eā deus. nō benedictōe sinistre q̄ dat t̄palia. sed dextere q̄ dat̄ eterna.** **Ideo sequit̄. Lin eternū. Ide q̄ Prouer. iij.** **Longitudo dierū meozū in dextera ei⁹ rē.** **Uel sic.** **B̄ndixit te deus in eternū. i. benedictōe ducente in eternitatē** **Propter moderatā oris fissiōnē v̄l aptōnez compaf ip̄a fluuio p̄yson. q̄ vt dicunt qdā interpret̄ os papille. Os enī papille videt̄ esse sp̄ clausū. ⁊ tamē lac emittit.** **Et os beate virginis sp̄ quasi clausū fuit p̄ discreti celsurā silentij. et tamē q̄ncunq; loquebat̄ dulce q̄bū emittebat̄.** **Unde ei d̄r Lātī. iij.** **Del et lac sub lingua tua.** **Et de v̄bis eius nutrit̄ spūalis eius infantia. sicut pueri de lacte.**

Bregori.

De aptōe oris virginei.

De anhelitu marie

Item ad honestatē oris multū facit dulcedo anhelit⁹. **Unde fili⁹ matri Lātī. vij.** **Odor oris tui sicut odor malozū. Per odorē oris marie significant̄ oratōes ei⁹ et p̄ces que tote sunt aromatice.** **Uñ dicit de seip̄a Eccl. xxiij.** **Sicut cinnamomū ⁊ balsamū aromatizans. odorē dedi.** **Et q̄ oratōes sint aromata. habet Apoē. v.** **vbi dicunt. xxiij. seniores habere phialas aureas plenas odoramentozū. que sūt oratōes sanctorū.** **Dicit ergo fili⁹ matri.** **Odor oris tui .i. orōes tue aromatice. mibi placidus ē et delectabilis** **[sicut odor malozū.] Uel sicut os dñi sunt q̄ separant preciosum a vili.** **Diere. xv. sic possunt dici qdāmodo os marie qui ip̄az de uore cōfitem̄. laudant. p̄dicant. et elucidant.** **Et taliū odor. i. fama et opinio debet esse sicut odor malozū que fructus sunt. et signāt bona opa. nō solū foliozū. i. verbozū. vt nō solū de ea bene loquant̄. sed ad imitationē et honorē eius qd̄ bonū est operent̄.** **Uel ideo p̄mendat fili⁹ matrē ab odore oris sui. quia opinio doctrine et sapiētie que p̄cedit ex verbis illi⁹ positis in euāgelio. et p̄fidentia de oratōibz illius. attrahūt hoīes ad cultū filij. sicut odor malozū gustū allicit ad edēdū.** **Odor igit̄ oris. est fama bone locutōis.** **Et nota q̄ ore emittunt̄ odores interiores. ⁊ iō bene comparatur odor oris eius odori malozū. cū esset apotheca omnīū aromātū. i. omnīū virtutū et oim carismatū.**

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

Pulcritudo marie

De lingua marie Ad oris etiā comedatōes multū facit lingua eucharis. i. bene gr̄iosa. ab eu qđ ē bonū et charis qđ est gratia. De q̄ dicit **Ecc̄i. vi.** Lingua eucharis in bono boie abū dabit. **Ecc̄trario** de lingua nō gr̄iosa dicit **Ecc̄i. xx.** Nō achar̄ fabula vana. De lingua vero marie dicit **Ecc̄i. xxxvi.** Si est lingua curatōis. est et mitigatōis et misericordie. Lingua siq̄dem eue nō curatōis fuit sed infirmitat̄. qz p̄cepto dei inobediēs p̄suasit sponso suo comestione illicitā. et peccatū suū supbe excusauit. Fuit ḡ lingua eius lingua supbie et inobediētie. et ideo nec mitigatōis nec misericordie. s; irritatōis et vindicte. qz dei indignatōem irritauit ad vindictā. Lingua ḡo marie fuit lingua curatōis. in cui⁹ lingua sonuit hūilitas. cū dixit. ecce ancilla dñi. obe diētia cū subiūxit. fiat mihi rē. Et ideo ei⁹ lingua est mitigatōis et misericordie. qz dei iracūdiā mitigauit. et ei⁹ misericordiā nobis impetrat incessanter. Fuit etiā lingua ei⁹ eucharis. qz doctrina s̄borū ei⁹ vtilis et fructuosa. **Itē ecc̄i. xl.** Tibie et psalteriū suauē faciūt melodīā. et sup vtraq; lingua suauis. **Moraliter.** Si habes linguā curatōis in p̄fessioe. christ⁹ habebit linguā mitigatōis et misericordie i peccati remissioe. **Un̄. ij.** Regū. xij. Dixit dauid ad nathan. Peccauī dño. Dixit qz nathan ad dauid. Dñs quoq; trāstulit peccatū tuū. Nō morieris.

De dentibus marie. Titulus xij.

Tem ad oris pulcritudinē multū faciūt dētes mūdi. cādidi. et absconditi. moderate q̄ntitatis. et q̄si p̄ gūm ordiate dispositi. **Lanci. iij.** p̄mēdat maria a dētiū speciositate. vbi dicit ei christ⁹. Dētes tui sicut grex vl̄ sicut greges tonsaz. q̄ ascēderit de lauacro. Dēs gemellis fetib; et steril' non est inter eas. **Itē** habuisti vno mō expositū sup li. iij. titulo. xxxi. de sapiētia marie. Quere ibi post p̄ncipiū. scđo folio.

De gutture marie Titulus xij.

In gutturi nitore et suauitate. **Un̄** matri dicit fili⁹ **Lāti. vij.** Guttur tuum sicut vinū optimū. Guttur tuū .i. p̄ces et gutture p̄cedētes. Sic vinū optimū. qđ solat et releuat dolores afflictōz. Vel sic. Guttur tuū .i. s̄ba de gutture p̄cedētia. sicut vinū optimū. christo sc̄z p̄ deuotōes sapida. Pignitā tibi bñfacere. suauiter pūgitiua. Stimulat enī pigros ad currēdū amādū et orandū. Si enī s̄ba sapiētiū stimuli. ecc̄liastes in fine. qđ putas de verbis matr̄ sapiētie. Pungūt etiā oratōes ei⁹ cor filij. **Un̄** et ip̄e dicit ei **Lāti. iij.** Vulnerasti cor meū soror mea spōsa. Et inde misericordiā eliciūt p̄tōrib; rē. Sunt etiā s̄ba eius omni vino dulciora p̄ internā p̄solatōes q̄ cor hoīs lenificāt. vt ei sicut filio possit dici. Quā dulcia faucib; meis eloq̄a tua rē. Sunt et inebriātia. qz discrete disculsa mentē alienāt a sensu carnali. Filij etiā inebriāt. et ip̄m faciūt obliuisci p̄tōz nostrōz. Et sic facillime poterz adaptare verbis et orōib; marie ceteras p̄petates vini optimi. Vel Guttur tuū .i. doctrina q̄ cōtinetur i verbis tuis. Est sicut vinū optimū. quia deuoros delectat. et a sollicitudinib; mūdānis elōgat. et sic inebriat vt sobrios reddat nō vt amētes faciat. Audiens autē virgo sic se p̄mēdari a dilecto rapit verbū ab ore ei⁹. et subdit. Dignū dilecto meo .i. placēs ei. Lad potādū. Est vt inde potet alios. Placens etiā labijs eius .i. p̄dicatōib;. Let dentibus .i. expositōib;. Lad ruminandū. sicut patet in luca et ceterz euāgelistis et i expositōib; sacris.

Aliter. Guttur eficas d̄iudicat. sicut dicit **Job. xxxij.** Bonas retinet et euomit malas. **Hec** est virtus discernēdi sp̄iales p̄ces. que sicut vinū suo calore feces expellit. vt remaneat vinū optimū eliq̄tū et defecatū. **Cōmēdat** ḡiḡ his s̄bis discretō virginis in p̄cib;. que s̄ solū petū qđ discrete petū. qđ bonū. qđ p̄sū. et ab omni macula defecatū. **Ipa** autē his verbis audis a filio assumit s̄bū ex ore ei⁹. et subiicit. Dignū dilecto meo ad potādū. labijsq; et dētib; illi⁹ ad ruminādū. **Ac** si dicat. **Hoc** vinū. i. s̄bū meū dēp̄catōz et vino optimo p̄parū. Est dignū dilecto meo ad potādū. **Itē** videlicet ei placeat. et ip̄e delectetur i eo. et hoc ip̄m vinum **Lē** dignum labijs eius. **Itē** est dignum dētib; illius ad ruminādū. **Labia** potuz percipiūt et eius sapore sentiūt. **Hoc** itaq; s̄bū dignum dicit labijs christi. quia

So. cū.

dignū est vt fauor benign⁹ illud recipiat ⁊ q̄ bñ sapiat et ⁊ placeat diuine bonitati. Et sicut vinū optimū sine difficultate ⁊ cū delectatōe sorbet. sic peritōes suas cūz omni facilitate et delectatōe digne dicit a filio admittēdas. Uex q̄a ei⁹ qd̄ bibif gust⁹ cito perit. ei⁹ qd̄ ruminat sapor diu remanet. subdit de vino illo q̄ Ldi gnū sit dentib⁹ illi⁹ ad ruminādū. Ite sic ostēdat q̄ nō p̄funcione. s; tanq̄ affect⁹ placita dulcedine in matris peritōib⁹ filius delectet.

De collo marie Titulus xiiij.

Daria collū ecclēsie

In colli rectitudine. cādoze. et ⁊ petenti dimēsiōe. Uñ dicit ecclē Cān. i. Col lum tuū sicut monilia. Propter rectitudinē cōparat hoc collū turri. p̄pter cādozē ebori. Unde dicit Cān. vij. Collū tuū sicut turris eburnea. Ipa ei est collū ecclē p̄pter p̄ficiōem diuinitatis. q̄ p̄ caput. et hūanitatē que figurat p̄ corpus. qz in vtero ei⁹ facta ē p̄ficiō diuine ⁊ hūane nature. et vnitū gen⁹ hūa nū christo capiti suo. vt in hūana natura sim⁹ vnū cū eo.

Daria collum ecclesie. Quia collum

Dicitur q̄si colūna. quia rigidū est ⁊ rotūdū ⁊ caput supportat sicut colūna capitē lū. Sic maria nūq̄ inclinata fuit p̄ peccatū s; semp̄ erecta. qz celos attigebat stās in terra. et h̄ p̄ contēplatōem celestī. et q̄si rotūda p̄ desiderīū eternoz. ⁊ nouē mē sibi tulit in vtero christū caput nostrū. cui videt dicere illud p̄s. Innocētes et recti adhererūt mibi. qz sustinui te. i. sursum tenui te sup̄ oīa diligendo te.

Daria collū ecclēsie. q̄a collum

Comūgit caput corpi. et ip̄a christū ecclē. cui⁹ ip̄e est caput. et ip̄a corpus. et h̄ du pliciter. s. corpaliter christū gignēdo. et spūaliter ip̄m peccatorib⁹ recōciliādo.

Uniuerfis mēbris post caput sup̄eminet in corpe. et ip̄a post christū q̄ caput nostrū est excellētissimū mēbrū ecclēsie.

Duplici humero supportat. sic et ip̄a portāda est a fidelib⁹ ecclē. Uñ de sapientia v̄l maria dicit Eccl. vi. Subijce humez tuū et porta illā. hoc ē actus tuos sup̄ pone magisterio ei⁹. Subijce. p̄ humilitatē et obediētā. p̄ porta. p̄ fortitudinē et patientiā.

Daria collum ecclesie. Quia

Sicut corpus nisi collo adherat nō potest capiti adherere. sic q̄ huic collo nō ad heret vera dilectōe. nō potest vniri christo q̄ caput est sancte ecclēsie.

Daria collū ecclēsie. q̄a

Sicut mediante collo formant̄ verba hūana. sic ip̄a corā filio n̄ra ē aduocata. Be ar⁹ berū. Domina n̄ra. mediatrix nostra. aduocata n̄ra. tuo filio nos recōcilia. tuo filio nos cōmēda. tuo filio nos rep̄senta ⁊c.

Sicut mediāte collo descēdit in corpe q̄cqd̄ ei est necessariū. cibi. pot⁹. potōes. me dicine. et h̄mōi. sic et ip̄a mediāte venit ad nos christ⁹ q̄ medicina ē aīaz nostrarū. ⁊ cui⁹ caro et sāguis vere cib⁹ est ⁊ potus. Joh. vi.

Sicut collo interior aer emittit. et exterior attrahit. sic p̄ ip̄am n̄ra deuotio deo p̄ sentat. et dei misericordia et gratia nobis redonat.

Daria collum ecclesie. Quia collo

Daria collū ecclēsie. qz collo

Salina a capite in corpus traicit. et p̄ ip̄am gratia a deo humano generi impetra tur. qua hō interior yngit et delinit. Job. vij. Usq̄quo nō parci mibi ⁊c. vt glu tiā salinā meā. i. vt sapore tue dulcedinis in p̄tēplatōe delecter.

Verbū emittit. Nam et ea verbū patris incarnatū nobis apparuit. et nobis p̄ eaz a patre trāsmīssa est vera sal⁹. Joh. i. Verbū caro factū ē et habi. in nobis. et vidī mus glīam eius. Dic assigna de verbo.

Spiritual alimonia mēbris christi. i. fidelib⁹ ministrat. qz ip̄a mediāte panē an gelozū manducauit hō in sacra cōmunionē. Vel triplex spiritualis alimonia. Ue nia peccatorū. Gratia meritorū. Gloria p̄miorū.

Verba p̄ferunt. Quia in cōspectu dei cū sit aduocata nostra bonū p̄ nobis loquit. ⁊ p̄cibus suis bñ sonantib⁹ disūictos nos a filio p̄ peccatū quoties penitem⁹ re cōiūgit eidē. Isa. lix. Iniquitates v̄re diuiserūt inter vos et deū vestz ⁊c.

Item Collū q̄nq; flectit. sic maria flexib⁹ quo ad deū p̄ obediētā et hūilitatē. q̄ ad nos p̄ pietatē. Quāq; erigit. et h̄ q̄ ad se p̄ p̄tēplatōes. Itē istud collū planum ē p̄

Pulcritudo marie

iusticie equitate. **L**ene est p mansuetudinē. **P**ulcrus est p vite honestatē. **C**andidum p oimodā puritatē. **V**elari solet a bonis mlieribz p corporalis pulcritudis absco-
sionē. qđ de collo virginis est credendū.

Sequit. **L** Sicut monilia. Iq dicunt a muniēdo vl a monēdo. **P**er collū s̄bū emittit. **E**
7 maria sic munita erat s̄tute discretōis vt qđ cūq; s̄bū emittebat. vl ad gloriā
dei vel ad hūilitatē sui. vel ad vtilitatē primū ptineret. iuxta illō **Ecc̄i. xliij.** **I**n fmo
ne eius pposita sūt oīa. **V**l monile dicit a monēdo. quia maria que p̄ma vouit s̄gi-
nitatem. verbo et exemplo monet omnes ad castitatis s̄tutē. **V**l monile a mona-
de. hoc ē. ab vnitatē. qz mosu quodā vnit vtrāq; partē capicij. et sic munit sinum
mlieris ne adulter mittat manū. **D**abet enī monile tria officia. **E**xteriora ornat
Interiora celat. **C**orruptores ppulsat. **V**el meli⁹. **D**onile qđ sinū claudit vt di-
cū est sigillū pudiciē est. ne turpis motus castitates inficiat. **E**t hoc sigillū tria
facit. **I**nteriora celat. ne si q turpis cogitatio surgit cōtra ppositū castitatis foras
erūpat. **E**xteriora ornat. vt s̄canda et modesta grauitas appareat. **D**anū ipu-
dicā ab illicito tactu refrenat. ne. s̄. diabolus adulter p̄uas cogitatioes imittat. vl
p̄uas delectatioes. q̄ sunt imissiones p angelos malos. **S**imiliter et maria de-
xterā partē et sinistra tunice dñi incōsulit q̄ designat eccliam vnit. i. actiuos et
p̄replatiuos. vel iudeos et gentiles ad fidē p̄uersos. **O**rnatu virtutū suos venu-
stat. corū peccata ne corā deo appareāt ad vindictā pallio charitatis velat. **C**or-
ruptores animarū. id ē demōes ab eis exterret et clōgat. **E**t nota qz monilia fabri
cari solēt ex auro argento et gēmis. **S**ilz ex auro celestis sapiētie. ex argēto tinnu-
le et p̄fecte eloq̄ntie. et ex gēmis tonus opatōis bone quasi fabricatū est s̄ monile.
manu artificis celestis. i. opatōe spūsc̄i vel sapiētie dei. **V**l dicit ei a filio **Cañ.**
vij. **I**sture seminū tuoz sicut monilia q̄ fabricata sunt manu artificis.

Alior. **P**er collū virginis designat ei⁹ hūilitas. qz demissio colli signū est hūilitatē. **S**
sicut erectio eiusdē signū ē supbie. **U**nde **Isa. iij.** **E**lenate sunt filie syon. 7 ambu-
lauerūt extēto collo rē. **I**tē **Job. xv.** dicit de supbo. **E**ncurrit aduersus deū ere-
cto collo rē. **D**icit ergo de hūilitate marie **Cañ. iij.** **L** Sicut turris dauid colluz
tuū. **C**ollū tuū. i. hūilitas tua est. **S**icut turris dauid. i. sicut hūilitas dauid. q̄
ipm reddidit i omni aduersitate inexpugnabilē. **V**el sic **C**ollū tuū. id ē humili-
tas tua est. **S**icut turris dauid. id ē sicut turris dauid. i. christi. **E**t hec dictio sicut nō
est nota similitudinis s; exp̄ssio veritatis. **T**ale est illō **Job. i.** **V**idim⁹ gl̄iam ei⁹?
gl̄iam q̄si vnigeniti. i. vere vnigeniti rē. **S**ed quare comparat hūilitatē s̄ginis hu-
militati dauid. cū virgo incōpabiliter fuerit hūilio? qz ipse dauid? **E**rtē qz in pu-
ro hoīe nō potuit maior hūilitas inueniri. et ita nec p̄ueniēti⁹ exēplū sumi.

Itē de hoc collo dicit s̄gini **Cañ. vij.** **C**ollū tuū. i. hūilitas tua est. **S**icut turris ebur-
nea. **S**icut turris. i. erecta ad celestia quoz amore te hūiliās. **V**el **S**icut turris. i.
id ē defensio innocētū et cōtinentū q̄ sunt eburnei. **E**burnea letiā q̄ ad te. p̄ cā-
dorē innocētie et frigiditatē p̄tinentie.

Dystice. **C**ollū ecclie sunt illi qui cibū verbi dei ad alios nutriēdos trañciūt. qz oī
verbo quod p̄cedit de ore dei. **Matth. iij.** mēbra corpis sui mystici quod est ecclia
nutriunt. **D**oc collū sunt p̄dicatores et doctores. p quos emittit christus vocē et
trañcit cibū ad corpus. vt dicitur est. **D**e q̄bus dicit ecclie. **C**ollū tuū sicut turris. i.
p̄pter cōstantiā et fortitudinē. vt scz nō circūferāt oīmi v̄ro doctrine. **E**burnea p̄-
pter refrigeriū abstinentie et candorē castitatis et innocētie. **E**bur enī frigidū est 7
candidū. **D**ul⁹ turris p̄pugnacūl auctoritates scripture. q̄ nos includūt et p̄tegūt.
Gregori⁹ sup ezech. loq̄ns de s̄ collo. de hac turre. et p̄pugnacul⁹ eius. **I**n collo
guttur. in gutture vox. ergo collū ecclie sacra ei⁹ eloq̄a. **I**n clipeoz millenario q̄
est p̄fectus numerus et signat vniuersitatē. vniuersa nostra munitio que est in sa-
cro eloquio designat. **E**t ita p clipeos 7 p̄pugnacūl idē figurat. i. sentētie vel au-
toritates scripture sacre. que est turris. id ē ecclie catholice munimētū. **V**el etiaz
collū ecclie sc̄i itercessores. qui corpus cōiungunt capiti. id ē eccliam christo su-
is oratōibus et exemplis.

So. cūij

Grego.

Moraliter. Collū fidelis aīe charitas est que corp⁹ electorū pncipaliter christo
capiti cōiūgit. Que turris dicit ppter altitudinē eius qua ceteris fructib⁹ pmi/
net. **V**ille clipei sacra eloq̄a omnes credētes pfecte ptegentia. **Parab. xxx.** **D**is
sermo dei clipe⁹ ignit⁹ ē speratib⁹ in se. **L. pendēt ex ea. l. i.** ex turre charitat⁹. qz to/
ta lex sola charitate pficit. **Matth. xxij.** In his mādatīs tota lex pēdet ⁊ pphete.
Ro. xij. Plenitudo legis ē dilectio. **Uel mille clipei vniuersitas virtutū.** qz q̄lib⁹
virtus clipe⁹ ē i certamie suo aduersus oīa tela illi⁹ vicij qd sibi ex directo aduer/
sāt. **Et pstat qz oēs frutes ex charitate dependēt qsi filie ex matre informāte mo/
tus eaz. i. Choz. xij.** Si linguis hoīm loqr zc. **Et hec eadē vniuersitas frutū**
est loīs armatura fortū. l. i. q omnes armāt electi s̄ hostes debellādos. que arma/
tura describit **Eph. vi.** Induite vos armatura dei zc. **De his mlt̄a inuenies lib.**
xi. titulo. iij. qz maria turris.

De humeris marie vel fidelis anime Titulus xv.

Phus

In humerorū decētū ppositōe. **D**umeri fidel' anime. dexter pietas. sinister cō
passio. q̄ duo supportare debēt onera infirmitat⁹ fraterne. in q̄ p̄stitit adim/
pletio legis diuine. **Uñ ad Gal. vi.** Alter alteri⁹ onera portate. ⁊ sic adimple
bitis legē christi. **Alter alteri⁹ onera portātes.** sunt p̄siliū et auxiliū sibi iūicē im/
pendētes. **Et s̄ faciendū est exēplo christi q̄ peccata nra portauit in humeris suis**
cruci affixus. q̄ nō poteram⁹ portare. i. Pe. ij. Qui perā nra p̄tulit in corpe suo sup
lignū zc. **Peccata. i. penā peccatorū.** **Et de hac portatōne dicit phs.** Nihil adeo
probat amicū. vt amici oneris portatio. **Ite Ro. xv.** Debem⁹ nos firmiores iber/
cillitatē infirmorū supportare. et nō nobis placere. **Isa. xli.** **U**nusq̄sq; p̄rio suo au/
xiliabit. et fratri suo dicet. p̄portare. **Bene. penul. d̄r de ysachar.** **Ysachar** asinus
fortis. habitās in terminis. vidit req̄em qz essz bona. et terrā qz optima. ⁊ supposit
it humerū suū ad portādū. factusq; ē tributis seruies. **Ysachar** interpretat vir mer/
cedis. vl' est merces mea. seu memor aut dñm memorās. **Dic ē iust⁹ q̄ mercedem**
eternā in tātū diligit. qz q̄si matrimonialiter se ei iūigit cogitatōe. ⁊ auiditate ei i
sepabiliter adheret. Ite q̄ dicit de christo. est merces mea. ⁊ ipm solū p̄stituit mer
cedē suā. Ite q̄ semp memorat bñficiū dei. ⁊ ipm dñm nunq; tradit obliuioi. Asi
mus fort⁹ reputās se stolidū mūdo. vt sit sapiēs deo. Adapta ceteras. p̄p̄tates asi
ni. et assigna bonis bonas. et malis malas. Fortis ad tolerādas p̄ christo ⁊ p
spe mercedis eterne illatas sibi molestias. a carne p̄p̄a. vl' a mūdo. vl' a diabolo.
Fortis etiā ad onera fraterne infirmitat⁹ supportāda. L. Habitās in termis. l. i. sine
diterrancā. s̄ est. inter maritima ⁊ mōtes. s. inter amaritudinē cōtritiōis et peniten/
tie. ⁊ eminētiā vite. **Uel termini isti. sunt ingressus noster in mūdū. ⁊ egressus a**
mūdo. In his habitat q̄si pseuerāter. q̄ de his sp cogitat. Uel in termis. l. i. ne/
qz modo in corpe. **Uñ. Uiuo ego iā nō ego. Neq; adhuc extra corpus. Job. vij.**
Suspendiū elegit aīa mea. Isti etiā termini p̄nt dici vita p̄sens. ⁊ vita eterna. i
ter q̄s q̄si suspendit aīa viri iusti. Uel in terminis. l. i. in exitu hui⁹ terre q̄ ē mo/
rientiū. **Qd fit. qñ ad solā tenuē sustētatōez exēplo asini q̄ pascit palea ⁊ carduis.**
vilib⁹ et paucis p̄tēt⁹ est. Et s̄ maxime fit. p̄ iūgē mortis memoriā. Uñ hierony
mus. Facile p̄tēnit oīa. q̄ sp cogitat se esse moriturū. Et q̄si in initio posit⁹ terre
vūentiū p̄ spem ⁊ desiderū. bona terre illi⁹ qdāmodo iā plibat. Nota qz qdā sūt
q̄ habitāt inter terminos istos. s̄ nō in terminis. qz de his nō cogitāt. Quib⁹ di
cif. Judic. v. in cārico delboze. Quare habitat⁹ inter terminos vt audiat⁹ sibilos
gregū. Greges q̄ brutorū aīaliū sunt signāt brutā sensualitatē. cui⁹ suggestiones
venenāt aīam. Uñ dicunt sibili q̄ sunt serpētū. q̄s sibilos audit. q̄ eis p̄tēt. Iō
nō inter terminos habitādū. sed in ipis termis supdictis. vt iūgiter ad memoriā re
ducat⁹ vilis natiuitas ⁊ mors incerta. Juxta illō eccl̄. vij. In oib⁹ opib⁹ tuis me
morare nouissim a tua. et in eternū nō peccabis.

Dicro.

Sequitur. **L. Vidit req̄em qz esset bona. Vidit. locl̄o. intellect⁹ p̄tēplādo. ocl̄o affect⁹**
plūbādo. Uñ. L. Demoz sui dei et delectat⁹ sum. Demoz sui dei. lq̄ ad intellectu.
Let delectat⁹ sum. lq̄ ad affectū. L. Vidit. L. Per s̄ inuuit qz ibi iā esset mēte. alioquin

Pulcritudo marie

nō videret. **U**n iter mūdanas varietates ibi nostra fira sint corda vbi ſa ſūt gaudiā. **L** Requie Ieterne beatitudis. que dat iusto post labores vite pſentis. **A**pocal. iij. **A**mōdo iam dicit spūs vt reſeſcant a laboribz ſuis. **L**O, eſt bona. **I**hic nō ē reſeſ bona. **U**nde de q̄buſdā dicit ps. lxxij. **I**n labore hoīm nō ſunt rē. **E**t terrā Ieterne ſtabilitatis **L**q̄ optima. **I**dic q̄re. **E**t aſſigna de fructibz. **I**ſta enī terra maledicta eſt cū fructibz ſuis. **E**t norant hic duo. ſ. reſeſ. quo defectus oīs malī ī padīfo. et abūdantia oīs bonī p̄ h̄ q̄ dicit optima. vbi nullū rei penuria. **D**eute. viij. **I**tē **L**O, eſt bona. **I**q̄ ibi nō laborat. ſed nō niſi p̄ labores ad eā puenit. **E**t viſis hiſ duobz ſuppoſuit hūc ad portādū. **D**umex. **I**charitatis q̄ oīa leuia facit. **D**umerū. ſ. duplicē. i. patiētā q̄ eſt humer⁹ ſiniſter ad ſuſtinēdū mala ſibi irrogata. et benignitatē q̄ eſt humerus dexter ad ſupporādū p̄ cōpaſſionē mala illata primis. **C**haritas enī q̄ eſt q̄ſi duplex humer⁹. patiēs eſt. benigna ē. **E**hoſ. iij. **N**ec portat patiēdo. illa p̄patiēdo. **U**el **L**p̄ humerū. **I**ſignat fortitudo ī bono. quā ſupponit bonus aſin⁹ dñi ad portandū iugū ei⁹ leue. nō iuga boum quicqz. q̄ ſibi emūt miſerabili q̄nqz ſenſuū ſeruituti ſatiſfacere cupiētes. **D**i ſunt aſini dī aboli ſupponētes ſe iugo ei⁹ ſuiſſimo.

Sequitur. Factuſqz eſt triburis ſeruiens.

De brachijs marie Titulus xvi.

In brachioꝝ lōgitudine fortitudine et ſteribilitate ſeu vegetabilitate. **L**ibro ij. particula. iij. titulo. viij. quomodo marie ſeruiēdū eſt de ſingul' mēbris. inuenies de brachijs. **U**erba marie v'l fidel' aīe **C**añ. iij. **L** Paululū cū p̄trāſſem eos. **L**et loq̄ de vigilibz. i. angelis. **P**etrāſſem eos. ſ. ſublīmī⁹ rēplādo. **L**innenī que diligit aīa mea. **N**ihil enī credim⁹ ſup̄ angelos. niſi ſpōſū r̄ mariā. **D**is q̄ creatura p̄trāſeūda ē q̄ſi viā q̄ veniſ ad ſpōſum. **E**t iā ip̄e ſpōſus inq̄ntū hō p̄trāſeūduſ eſt q̄ſi viā. nō amplectēduſ vt ſinis. ſicut dicit **Aug**⁹. **P**ropter qd̄ ip̄ ſe inq̄ntū eſt hō vocat ſe viā. **J**oh. xiiij. **U**ocat ſe vitatē r̄ vitā ſz inq̄ntū de⁹ **L** Te nui eum. **I**ſtī duobz brachijs gemine charitat. q̄ ſunt longa p̄ p̄ſeuerātiā. et ſteribilia p̄ obediētā. et duplici manu bone opatōnis ad honorē dei et ecclēſiā. **L** nec dimittā. i. nō definā amare v'l bene opari. **L** donec introducā illū in domū matris mee. et in cubiculū genitricis mee. i. donec notū et dilectū fecero toti ecclēſiē q̄ me genuit r̄ nutriuit. **I**n q̄ oſtendit qd̄ ſinguli inuentū ſpōſum teneat. nec dimittat donec notū et dilectū fecerint toti ecclēſiē p̄ poſſe. **U**el toti ecclēſiē r̄ genti ſue. vt cortina cortinā trahat. et q̄ audit dicat veni. **A**poc. vltimo.

Aug⁹.

De manibus marie Titulus xvij.

In manuū cādore. planicie. et rēſiōe. r̄ moderata q̄ntitate. **D**e māibz ſuis dicit **A**maria **C**añ. v. **L** Dan⁹ mee diſtillauerūt mirrā. r̄ digiti mei plēi ſūt mirra p̄ batiffima. **P**er manus opa. p̄ digitos opez diſcretō. **P**irra p̄batiffima. p̄ ſectiffima carnis r̄ carnaliū voluptatū mortificatio. **I**n hiſ aut̄ v̄bis oñdit maria impletū ī ip̄a qd̄ angel⁹ ei⁹ p̄miſerat dicēs **L**u. i. **S**pūſ ſctūs ſup̄ue. ī te rē. **S**pīritus enī ſctūs ſup̄uenit ī eā. r̄ ſic eā veſtiuit deſup. q̄ totū qd̄ ī ip̄a erat carnale. abſorptū eſt a ſpū. r̄ carnalitate mortificata ſol⁹ in ea dñabat ſpūal' affect⁹. **D**icit g. **L** Dan⁹ mee diſtillauerūt mirrā. **N**ā in ſpūali ḡſa ſic abſorpta ſum. q̄ nihil ī me vicit de carnali p̄cupiſcētiā v'l mūdāna. q̄n̄p̄ori. **L** man⁹ mee r̄ digiti mei. i. opera mea et opez meozū diſcreta diſtictio. p̄fecte mortificatiōis testimoniū p̄ferebant. **E**t nota qd̄ ſupius dicit fili⁹ de matre. **D**eſſui mirrā meā cū aromatibz meis. **I**n v̄bo merēdi notat abūdantiā. **I**tē **E**cclē. viij. dicit maria. **Q**uali mirra electa dedi ſuauitatē odoris. **I**lla mirra electa eſt q̄ ſine vulnere et inciſiōe corticis manat ab arbore. et illā amarā carnis mortificatiōez designat quā p̄fert aīa nullo peccati vulnere ſauciata. **T**alē mirrā meſſuit dñs in virgine. que licz vulnus peccati nō haberet. ſeip̄az tū m̄ltipliciter mortificare curauit. **E**t ideo bñ dicit **L**q̄ digiti ſui plēi ſūt mirra p̄batiffima. et talis mirra p̄pe dñi eſt. **U**n̄ dicit. **L** Deſſui mirrā meā rē. **I**tē. **D**e manibz ſponſi dicit ſponſa. et cōgrue p̄t intelligi de manibz marie **C**añ. v. **L** Danus ei⁹ tornatiles auree plene iacintis. **T**ornatura ceterz artibz p̄mpcio: ē

atq; velocior. regulā iusticie tenet. et opus suū pulcherrime circūcidit. In eūdem modū omnia opa christi vel marie circūcisa fuerūt. vt licet cum q̄dam opandi p̄mptitudine et celeritate fierēt. nunq̄ t̄m a iusticie regula deuiaūt. **Uel** Ltor: natiles. dicit̄ l. manus. marie. qz sicut ars tornādi p̄mptior ē alijs artibz. sic maria ad benefaciendū p̄mptior oibz sanctis. **Auree**. p̄pter sapientiā opandi. qz sapientiā signatur in auro. et ip̄a sic ingeniose scit miseris misericordiā impedere q̄ nō frāgit sigillū diuine iusticie. **Uel** Lauree. p̄ charitatē q̄ similiter signat̄ in auro. qz ex mera charitate nobis impedit̄ dona misericordie gr̄e et gl̄ie implens illud apli. i. ad **1. Cor. xvi.** Omnia v̄ra in charitate fiant. **Plene iacint̄.** **Iacint̄** enī ē lapis coloris etherei. qz q̄cqd̄ christus gessit in corpore. q̄cqd̄ mater vel fili⁹ agit vel egit ī ope. totū de fonte sapientiē p̄cessit et semp̄ p̄cedit. totū celesti intentōe resulget et refulsit. **Uel** Plene iacint̄. qz nihil aliud q̄ celestia p̄mia in suis opibz intendebat. **Plene** Jeriā dicit̄ l. manus. J̄ginis. s. opibz bonis. qz abundant̄ oibz creaturis b̄nfacit ip̄a vel fili⁹ p̄ ip̄am oibz creaturis. **Uñ** de ip̄a dicit̄ natura **Sap. vii.** Uenerit̄ mihi oīa bona p̄ter cū illa. et inūerabil̄ honestas p̄ man⁹ illi⁹. i. dona gr̄az.

**Domin⁹
parisiensis
epus**

Aliter. Ut quod de christo d̄r m̄ri ei⁹ possit attribui. **Dan⁹** ei⁹ tornatiles. i. volubiles. p̄mpte. s. in omnē partē opari. sic qd̄ tornō fabricatū ē in oī pre volubile est. **Uel** Ltor: natiles. i. p̄ circuitū circūcise. et q̄sdā circulos spectatibz p̄feretes. sicut oē qd̄ tornō circūcisu ē circūpolitū ē. Quia in suis opibz circulos exp̄mebat omnimode p̄fectōis. et sp̄ualis p̄uersatōis. **Circul⁹** enī est ab eodē in idē reuersio. **Nā** sicut ex p̄te oīa opabat. sic et ad ip̄m et ī ip̄m oīa p̄ gr̄az actionē referebat. **Uñ** dicit̄ **Joh. xiiij.** Pater in me manēs ip̄e facit opa.

Auree p̄ sapientiā et charitatē. q̄ duo deaurāt oīa opa. et ea faciūt discreta et amabilia. **Uel** iō Lauree. qz nullo igne tribulatōis ledi v̄l v̄ri potuerūt. **Plene iacint̄.** **Best.** solis p̄ciosis et celestis coloris opibz. **Best.** q̄ celū poti⁹ ostenderāt ip̄m q̄ celo celestiq; v̄ire p̄barēt. **Uñ** dicit̄ **Joh. v.** Opa que dedit̄ mihi p̄r vt p̄ficiā ea. testi moniū p̄hibent de me. **Et** opa ei⁹ instar iacinti ī clar̄ cordibz clara. in tenebros̄is obscura. qz iacint⁹ in sereno clar⁹. in obscuro et nubilo apparet̄ obscur⁹. **Nā** illi qui illuminari erāt sapia et gr̄a. sancta celestia et diuina ei⁹ opa apparebāt. sed tenebros̄is p̄ infidelitatē et insipientiā magica et seductoria. sicut inde et phariseis.

Itē. Decoz manuū p̄sistit in aptōe et extēsiōe. **Et** maria manu suā aperuit et apit sp̄i op̄i. et palmas suas extēdit ad paup̄em. **Preuer.** in si. **Et** manus habz extētas nō p̄tracras exemplo filij. q̄ man⁹ extēdit nō p̄traxit in cruce. **Et** in h̄ eue cōtraria. q̄ manu contraxit fructū rapiens interdictū.

Berū.

Item De candore manuū J̄ginis dicit̄ b̄r̄s berū. sup̄ illud can. ij. **Dilect⁹** me⁹ mihi et ego illi. q̄ pascat̄ inter lilia. **B̄r̄s** berū. **Dan⁹** marie q̄dā lilia candidissima sunt. nec causabit̄ liliozū amator inter lilia nō inuentū. q̄cqd̄ inter marie manus inuenerit. **Uel** candor manuū eius in h̄ p̄sistit. qz peccatū non fecit. i. **Pe. ij.** **Et** ideo fm puritatē manuū ei⁹ retributū est ei a d̄no. **Danuū** etiā pulcritudo multū p̄sistit in digitorū decenti p̄iuctōe seu iūctura. qz digitus dicit̄ q̄si decēter iunct⁹. **Et** sunt digiti isti q̄ designāt discreta opa. **Recti** p̄ intentōem. **Flexibiles** p̄ obediētiā. **Graciles** p̄ mortificatōez. **Lādidi** p̄ innocētiā. **Lōgi** p̄ p̄seueratiā. **Uñ** quibz muniti p̄ paciētiā aduersoz finalē. qz vnquis finis est man⁹.

**Propeta/
res digi/
torū.**

Iustice. **Danus** ecclie sunt oparij boni. q̄ iuxta p̄siliū apli. ad **Gal. vi.** dū tē **opus** habent opant̄ bonū ad oēs. **De** q̄bz dicit̄ **Lanti. v.** **Danus** ei⁹. i. christi. **stiltornatiles.** **Opus** qd̄ fit ī tornō celeriter fit et sine errore. Sic faciendū est oē opus bonū. **Sine** errore v̄puta sit intentio opantis. **Qd̄** fit. qñ ad honorē dei. p̄ salute aīe. et ad exemplū p̄imi opat̄. **Ad** honorē dei. vt nō tibi s; d̄no attribuas q̄cqd̄ boni feceris. dicit̄ cū **Isa. xvi.** Oīa opa n̄ra opat⁹ es nobis d̄ne. **Et** facto q̄cqd̄ boni potueris. dicas te h̄uiliādo. **Seru⁹** iutil̄ sū. **Lu. xvij.** **Eccl. x.** Noli te extollere ī faciēdo ope tuo etc. **Pro** salute aīe. vt eā. s. intēdas. **Eccl. xxx.** **Sal⁹** aīe in sanctitate iusticie. **Brego.** Qui vult misereri p̄imo. a se trahat necesse ē origines miserēdi. **Ad** exemplū p̄imi. **Dar. v.** **Luceat** lux v̄ra corā hoibz etc. **Celerit̄** etiā

Brego.

Pulchritudo marie

opandū est sicut fit opus in torno. Unde pabo. iij. **L** Ne dicas amico tuo. I. i. chris-
sto mendicanti in paupel. yade z reuertere. et cras dabo tibi. cū statim possis dare. **D**
ad **Deb. iij.** **L** Festinem? ingredi in illā redem. I. i. opari ea q̄ faciūt ad ingressum
Itel. **Tornatiles** I. i. expedire. qd̄ p̄petit manibz q̄ p̄pter deuz opant. vt facto vno bo
no ope vni? gener. statim se trāserāt ad aliud faciendū. exēplo christi m̄gri z dñi n̄ri.
cui? oīs actio nostra est instructio. q̄ de die p̄dicabat et miracula faciebat. de nocte
vero orabat. vt nullū t̄pus vacuū p̄trāsiret. qd̄ nō in opus nostre salutis expēderet

L Auree. **In auro tria. Sapiētia. Obediētia. Charitas. Sapiēter** g. i. discrete ope
rādū ē. vt dignos et bonos sp̄ alijs p̄ferat. **Eccī. vij.** **S**i bñfeceris scito cui bñfeca-
ris. et erit gr̄a in bonis tuis multa. **I**tel sapiēter. vt ostentatōem fugias et laudes
trāsitoria. qz sicut dicit grego. **U**alde bona sua parripēdūt. q̄ ad eoz remunera-
tionē laudes hoīm sufficere credūt. **I**tel Sapiēter. i. iura p̄siliū apli. ij. ad **Abor.**
vij. **N**ō vt alijs sit remissio. vobis autē tribulatio zc. **O**bediēter. i. iura p̄ceptuz
euāgelij v̄l sp̄ualis patris. exēplo dñi dicētis **Joh. xiiij.** **S**icut mādātū dedit mi
hi pater. sic facio. **Charitariue. Un. i. E**hoz. xvi. **D**ia v̄ra in charitate fiant.

Grego.

L Plene iacintis. Plene i. vt abundanter bñfacias. **Thob. iij.** **Q**uomodo potueris ita
esto misericors zc. **Grego.** **D**essem nobis bonoz opez satōe m̄ltiplici p̄parem?
et q̄nto vberi? satiari cupim? tāto ei a q̄ totū accepim? largi? conferam?

Grego.

Aliter. **L** Plene iacintis I pluraliter. vt p̄ eterna retributōe q̄ erit multiplex plenarie
opereris. **Q**uia sicut dicit **Isa. in fine.** **E**rit mēsis ex mēse zc. **D**ēsīs dicit a me-
ne qd̄ est defectus. **E**rit ḡ mensis ex mēse. qz ex defectu bone opatōis erit defect?
gliose retributōis. **U**el **L**plene iacintis I vt ad **B** abundes opibus bonis. vt tandem
in celestibz def tibi habitatio cū sanctis. **I**tel iacintus habz gr̄am impetrādi. qz q̄
bñ opati fuerint in p̄senti. in futuro misericordiā impetrabūt. **I**tel **Man?** ille plene
sunt iacintis. I. q̄ p̄ eterna retributōe plenarie opantur. **I**tel q̄si plene luto. q̄ opant
p̄ terrenis. i. p̄ gloria vel lucro tpali.

Aliter. **D**an? ecclie sunt illi q̄ manibz suis laborāt qd̄ bonū est vt habeant vñ tribu-
ant necessitatē patiēti. **Ad eph. iij.** **E**t debent esse **L** tornatiles I **T**orn? ei i sua cir-
cūflectōe sp̄ candēvia tenet et in nullo deuiat. z est tornatura ceteris artibz prom-
ptior et expeditior. **S**ilz boni oparij in ecclia dei debent esse p̄mpti veloces z ex-
pediti. nō pigri in bonis opibz. et in nullo deniare sed sp̄ diuinozū p̄ceptozū viāz
renere. **E**rūt autē **Man?** auree. **I**si tales oparij igne charitatis ardeāt. et p̄ sapiētiā
luceant. q̄ duo signant i auro. qd̄ splendet et ē coloris ignei. **E**t debent esse plene
iacintis I **J**acint? gēma est coloris etherei. et signat spem et desiderij bonoz cele-
stij. qz bona opa referēda sunt ad retributōem bonoz celestij. nō ad gl̄iaz laudis
hūane. **I**tel notandū qd̄ duplex est **man?** s. sinistra et dextra. **I**n q̄ docemur qd̄
duplex opatio ch̄ristiano necessaria ē. **U**na vt opez opera penitētiē qz aliqñ pecca-
uit. et h̄ q̄sdm est in sinistra vite p̄sens. **E**t h̄ docuerūt **Johānes baptista** **D**at.
iij. **Ch̄rist?** **D**at. iij. **P**etr? **A**ctuū. ij. vt tribz tātis testibz crederet oīs mūd? de
penitētia faciēda. **E**t toti tres habuerūt idē thema. s. **P**enitētiā agite zc. **A**ltera
debet esse **man?** s. dextera ad faciēda opa misericordiē. p̄ adipiscēda eterna retribu-
tōne. q̄ signat p̄ dexterā. **U**n. can. ij. **D**extera illi? amplectabit me. **I**n hac duplici
manu decē digiti. et in singul? digitis tres iūcture. **D**ue **man?** vt dictū est opā pe-
nitētiē et misericordiē. ad honorē dei z exemplū primi. **D**ecē digiti decalogi ad im-
pletio. ad quā tenent tā penitētes q̄ misericordes. **D**ue. s. p̄cepta. p̄tinent ad dilecti-
onē dei et primi. **I**n singul? fere digitis tres iūcture. vt q̄cqd̄ oparis prinēs ad pe-
nitētiā vel misericordiā attribuas patri cui potētia. et filio cui sapia. et sp̄ūsc̄to cui
voluntas attribuit. **I**n omni enī ope meritozū tria hec exigunt. s. scire. velle. z pos-
se. **I**dcirco psalmo decātato. dicim?. **G**loria patri et filio et sp̄ūsc̄to. **P**salm? 62
a psallin qd̄ est tangere. et designat opatōem. **B**ona autē opatio nō fit sine adiu-
rozio dei trinitatis. q̄ dicit **Joh. xv.** **S**ine me nihil potestis facere. **E**t ideo ipi to-
tū est attribuendū p̄ gratiarū actōem. vt ad locū a quo exeūt flumina reuertāt. **E**c-
clesiastes. i. **U**t dicam? cum **Isa. xxvi.** **D**ia opantia zc. vt supra.

Et nota q̄ pollex q̄ fortior est alijs digitis duas iuncturas habet tantū. q̄ sūt magnanimitas in p̄p̄is ne p̄ ea dissoluaf. et paciētia in aduersis ne p̄ aduersa frāga tur. Et ita pollex significat fortitudinē. cui⁹ filie sūt magnanimitas et paciētia vt dictum est.

Index qui sequit̄. prudentia v̄l sapiētia. q̄ nob̄is indicat q̄d agendū. Tres articuli hui⁹ digiti. Memoria p̄teritorū. Intelligētia p̄sentū. Providētia futuroz.

— Tercio dicit̄ medi⁹. Hic est iusticia. q̄ docet nos tenere mediū. et ius suū reddere vniuersis. Tres articuli. Reddere supioribz obediētia et reuerētia. Paribz pacē et adiutorū. Inferioribz disciplinā et tutelam.

Quart⁹ dicit̄ medic⁹. et signat̄ t̄pantiā. Tres articuli. Modestia in lingua. Sobrietas in gustu. Continētia in tactu. Ecce habes q̄tuor cardinales v̄tutes.

Quintus dicit̄ minim⁹ digiti. et designat̄ hūilitatē. q̄ est custos ceteraz virtutuz. Hui⁹ tres articuli. subdere se pari. maiori. minori. Dicit̄ etiā digiti hui⁹ auricularis ab aure quā purgat. et p̄ aurē obediētia figurat̄. Nullis ei obediētia delet peccata p̄missa p̄ auditū. Itē minim⁹ digiti cōsumat manū. hic est hūilitas q̄ plumat et pficit oēs virtutes. Quā cōsumationē p̄cepit dñs Lu. xvij. dicēs. Cū oīa bona feceritis. dicite serui inutiles sum⁹. Digiti etiā minim⁹ fortis ē valde. et sine eo deperit rota man⁹. qz nulla opatio bona est corā deo vel meritoria sine hūilitate. et ipa ē q̄ forti⁹ ipugnat diabolū et triūphat de eo. Uñ de Josue dicit̄ Eccl. xlvj. In descēsu pdidit p̄rios. Quia q̄ descēdit p̄ hūilitatē. destruit demonū p̄tatem.

De vberibus marie Titulus xvij.

Vberū q̄grua dispositiōe. duricia. et paruitate q̄ ad v̄gines. De vberib⁹ b̄tē virginis dicit̄ Cañ. i. Deliora sunt vbera tua vino rē. Ibidē. Deo res vberū tuoz sup̄ vinū. recti diligūt te. Quere retro libro. ij. particla. iij. ca. iij. de diligēda maria. post mediū capituli. Ipi etiā dicit̄ Cañ. iij. Duo vbera tua sicut duo hinnuli rē. Hoc inuenies expositū sup̄. libro. iij. ti. xxiij. de pietate et p̄passiōe marie. Ubera virginis possunt dici dilectio dei et primi. q̄b⁹ sensus suos nutriebat. Vel vbera signat̄ v̄ginitatē. māmē secunditatē. Itē de mām̄is m̄ris dicit̄ ei fili⁹ Cañ. iij. Quā pulcre sunt māmē tue foroz mea sp̄sōa. Pulciora sūt vbera tua vino rē. Dicunt q̄dā q̄ vbera p̄pe sunt virginū. et māmē siue mamille matronarū. Et beata v̄go vtrūq̄ habere dicit̄. s. vbera et mām̄as. qz et v̄go est et mater ē. qz nulla alia. Dicit̄ g. Quā pulcre sunt māmē tue rē. Quid ei pulcri⁹ in oculis p̄ctōris afflicti q̄ pietas et misericordia. que signant̄ i vberibz et mām̄is. Pulciora letiā sunt. Ibec vbera p̄ctōribz q̄ austeritas seueritatis que signat̄ i Lyino. Vel etiā vino. i. austeritate legis punientis sine misericordia. Vel Lyino. id ē. omni iocūditate carnali et t̄pali. Vel etiā Lyino. i. ad l̄ram. quia vinū letificat carnem. sed vbera ista iocūdant mētē. Aliter. Quā pulcre sunt māmē tue. i. c̄n̄ta reuerētia et honore sunt amplectēde et extollēde. sic dicit̄ Lu. xi. Beatus venter q̄ te portauit. et vbera que susisti.

Itē. De vberibz matris dicit̄ ei fili⁹ cant. vij. habito respectu ad t̄pus passiōis. Dixi. B̄ti. ascendā in palmā. et app̄hendā fructus eius. et erunt vbera tua sicut botri vinee rē. Quasi diceret. Dixi q̄ ascendā in palmā. i. discipulis meis reuelauit passiōnē meā et etiā ipis iudeis. De p̄mo dicit̄ Mat. xx. Assumpsit iesus duodeci discipulos secreto. et ait illis. Ecce ascēdim⁹ hierosolimā rē. Dixit etiam iudeis Joh. xij. Ego si exaltat⁹ fuero a terra. oīa trahā ad meūm. Satis etiā credibile est q̄ matri colloq̄ns in secreto ei p̄dixerat passiōnē et resurrectiōem suā. Est ḡ sensus. Dixi matri mee q̄ ascendam in palmā. i. exaltabor in cruce. Et app̄hendā fructus ei⁹. i. v̄tilitates puenientes ex ipa mea crucifixiōe. q̄ sunt. Resurrectiō. Ascēsiō. Sp̄ss̄ci missiō. Hoc q̄ ad me. P̄ctōz remissiō. Hoc q̄ ad homines. Demonū subiugatio. Scripturaz manifestatio. et cetera h̄mōi. Fruct⁹ etiā listi sunt oēs saluādi. quoz pars v̄tima iudei. quoz reliq̄e salue fient.

Alter. Ego dixi. i. ab eterno disposui. q̄ ascendā in palmā. i. i arborē crucis triūphale. Et app̄hendā fruct⁹ ei⁹. I fructus. s. victorie mee. Resurrectiōes. s. et ascēsiōem.

Pulchritudo marie

et fidem ap'loz. **Uel** fruct' ei' .i. hoies redēptos. q's apphēdit p'mo in latrōe pe-
nitente. et detētis i limbo. **Et** tūc inter mort' angustias i hora indignatiōis mee
p' crucifixoies. cū meditabor in spū meo dabo p' diē est'. **Isa. xxvij.** cū videlic' spi-
rit' me' in estu passiois exacerbat'. d' maloz supplicijs et vindicta cogitabit. tūc
inqm' l'erūt duo vbera tua sic botri vinee. **Recordabor** enī q' de te carnē assūpser-
im. q' lac de tuis vberib' sūterim. **Recordabor** incarnatiōis mee mysteriū. **Et** ista
recordatio tāq's vini pot'. p'sens irritatiōis et indignatiōis obliuisci me faciet. ne fe-
stinem ad vindictā. **Qd'** p'viderat ps. dicēs illi. **Cū** irat' fuer' misericordie recorda-
beris. **Uel** generaliter p'pan' vbera virginis botr' vinee. **Et** vberib' enī exp'mit
lac. et ex botr' vīnū qd' hoīem letificat et inebriat ⁊ facit obliuiosū et facile ad cō-
donandū irrogatas sibi iniurias. et largū ad dāda g'ndia. **Q'no** siqdē i hūc mo-
dū lac qd' sancta labia dñi exp'sserūt ⁊ traxerūt a maternis vberib' ipm' delecta-
uit. et qdam in enarrabili dulcedie inebauit. ne recordaret de cetero. s'z nobis faci-
le p'donaret irrogatas sibi iurias. et largiter nob' daret grās et virtutes i p'senti.
et in futuro gl'iam sempiternā.

Itē de vberib' matr' dicit ei fili' **Cañ. vij.** **Statura** tua assimilata ē palme. ⁊ vbera **D**
tua botris. **Statura** tua **I**stō iuenies paulo infra. ci. xxij. de statura marie.

Alia etiā ratōe vbera marie botr' assimilāt. in q' mirabil' p'rogatiua merēdi demon-
strat in v'gine. q' nō min' meruit fundēdo lac ex vberib' suis ad nutrimentū filij. q's
meruerūt martyres q' p' botros figurant fundēdo sanguinē suū p' martyriū. **Q'ni**
enī opoz merces fm radice charitatis pensat.

Item de suis vberib' dicit maria dilecto **Cañ. vij.** **Veni** dilecte mi' egrediamur in **E**
agrū. p'mozemur in villis. mane surgam' ad vineas. videam' si floruit vinea. si
flores fruct' parturiūt. si floruerūt malapunica. ibi dabo tibi vbera mea. **In** hac
autoritate ostendit sollicitudo quā gl'iosa v'go gerit pecc'ia dei. **Uñ** diē dilecto.
Veni dilecte mi' egrediamur in agrū. .i. i. visitem' illos q' sunt in agro et vomere
p'dicatiōis humanoz cordiū terrā scindūt. **Veni** dilecte mi' p'mozemur i villis. **I**
faciētes thāsioēs ap' illos q' habitātes i vñū p' dilectōem. vno iure vinūt. **Sur-**
gam' mane ad vineas. **I**plātādas in fide. **Videam'** si floruit vinea. **I**p' boni opis
et ordiū. **I**si flores fruct' parturiāt. **I**p' boni et ordij p'plemētū. **Videam'** si florie-
rūt malapunica. **I**quoz flos rube' desiderij imitadi passioem dñicā demonstrat in
vir' fidelib' q' p' illas arbores designat. **Et** subdit dñā. **I**bi dabo tibi vbera mea. **I**
vt gustes interpellatiōes meas p' eccl'ia q' pcedūt de vberib' meis. p' q' sup' dixim'
ipius pietatē et misericordiā designari. **Et** in h' ostendit q' p' h'mōi orat ipa libenter.

Itē. De vberib' virginis dicit sodales christi **Cañ. viij.** **Soroꝝ** nra puula ē ⁊ vbe- **S**
ra nō habet. **Et** sunt v'ba sodaliū christi scōꝝ videlic' p'phetaz. q' q'si representant
dño brām virginē tanq's ad h' aptā vt carnē assūmat ex ea. et dicit. **Soroꝝ** nra. **I**
virgo marial' puula ē. **I**p' hūilitatē mēt'. mūda q's et pura tāq's tenella iuuecla que
nōdū habet vbera. **Christ'** autē tāq's acceptans oblatā sibi virginem. subinfert.
Quid faciem' soroꝝi nre. in die qñ alloq'nda ē. **I**n illa videlicet die qñ eā alloq'
tur archādel' gabriel. **Et** tacētib' sodalib' r'ndet tota trinitas dicēs. **S**i mur'
est. edificem' sup' eū ppugnacla argētea. **S**i hostiū ē. p'pingam' illō tabulis ce-
drinis. **Quib'** v'bis virgo respōdēs introducit. ac si dicat. **F**iat mihi sic dixistis.
⁊ edificate sup' me ppugnacla aurea vl' argētea. **Quia** Lego. **I**stū Lmur' **I**addit q's.
Lz vbera mea sicut turris. ex q' sacra sū coraz eo q'si pacē reptens. **S**tā siqdē ego
Lmur' ē. **I**pp'pter firmitatē p'positi p'fuāde virginitatis. **V**bera ei' **I**sunt **I**sicut turris. **I**
pp'pter sup'eminentē fecūditatē diuine plis. **T**ur' **I**etiā est nre defensiōis. et super
eā edificauit tota trinitas. **I**pp'ugnacla argētea. **H**oc enī ad defensionē eccl'ie to-
ta trinitas edificauit in ea. vt p'cib' suis bñ sonantib' inimicū repellat. **Et** signa-
tur h' in argēto. q's ceter' metallis dulci' sonat. **C**um g' dixisset **L**ego. **I**stū Lmur'. **I**
subiunt. **L**z vbera mea sicut turris. **A**c si dicat. **D**ificordia mea et pietas mea
q'bus q'si vberib' suffragioꝝ dulcedine lacto filios eccl'ie sūt. **I**stū Lmur'. **I**munimētū
sc'z refugij et securitas peccatoꝝ. **E**t h' ita ē lex quo. **I**stic accepta. sic gra. sic placida

Facta sum corā eo .i. ex dei bñplacito vt essem q̄si pacē repiens .i. & pacē repiēs et faciēs inter deū et hoīez. vt essem pacifica tāq̄ mater veri pacifici. mediatrix me diatorū mater. **Q**d autē dicit. **L**si hostiū ē p̄p̄gam⁹ illd̄ tabul' cedrinis. sic intelli gite. **S**i q̄dē christ⁹ se vocat hostiū. **J**oh. x. **E**t mater h̄ vocat hostiū. **S**ed alit̄ et aliter. **N**ā christ⁹ dicit hostiū. i. aptura siue via p̄ quā intrat ad vitā. qd̄ ip̄i soli con uenit. **U**nde de seip̄o discretiue dicit **J**oh. x. **E**go sū hostiū. **E**go. nō ali⁹. **H**os tiū quoq̄ dicit p̄p̄atio tabularū p̄ quā maliuol' claudit ingressus in domū. **U**n̄ et hic dicit. **L**si hostiū est. p̄p̄gam⁹ illd̄ tabul' cedrinis. **B**ea virgo hostiū ē in eccl'ia. q̄ malignis obsistit sp̄i ritib⁹ ne ad deuotos suos intrēt et accedat sic volūt. **E**t h̄ hostiū tot tabul' ē p̄p̄ctū a sc̄a trinitate. q̄t in ip̄a sunt frutes et p̄uilegia dignitatū. **E**t he tabule cedrine dicunt. qz̄ imputribiles sunt et odorifere. et p̄ hūi litatem in p̄fundū radicate. aruerūt in immēsum.

Item de vberib⁹ marie v'l fidelis aie seu p̄sone religiose dicit ei sp̄s̄us fm̄ aliā expo sitionem **L**an̄. iij. **D**uo vbera tua sic duo hinnuli capree gemelli rē. **B**inari⁹ bis positi. **L**duo. **S**ignat duplicē dilectiōem quā d̄z̄ habere aīa ad deū et primū. **U**el scientiā duoz̄ testamētōz̄ q̄ debet se regere. **U**el fidem et op̄atōem. **L**Tua. **D**ic ad differentiā vberū carnis et mūdi. **T**itulo de gula. **S**ic duo hinnuli capree gemelli. **D**uo diminutiua. s. hinnuli et gemelli. duplex hūilitas. s. interior et exterior. **Q**uinq̄ autē notant in hinnulo.

Primū. pinguedo duplex. charitatis et deuotiōis. vel gr̄e et charitatis. **U**nde psal. **S**ic adipe et pinguedie repleat aīa mea. **I**stud ouenit p̄dicatoz̄ib⁹ et oratoz̄ib⁹. i. p̄tēplatinis. q̄ sunt intercessores n̄ri. qui sine dono gratie et sine charitate nō im petrāt. **I**deo sequit̄ i versu. **E**t labijs erulatiois laudabit os meū. **S**ecūm. acumē visus vt sit sicut argus ad sibi cauendū. **U**n̄. **U**idete quō caute am buletis. **E**ph. v. **E**t etiā in octo p̄tes p̄tēplet. s. sup̄ et infra. ante et retro. interi⁹ et exteri⁹. dextrosum et sinistrosum.

Bern. **T**ercū. velocitas. que est p̄ obediētiā. **Q**uia sicut dicit bñs **Bern.** **U**elociter cur rit sermo dei. et velocē desiderat habere obsequē. **E**t p̄ op̄ationē. **U**n̄ eccles. ij. **Q**uodcūq̄ potest facere man⁹ tua instanter op̄are rē.

Quartū. pulcra piloz̄ distinctio seu varietas. **I**n q̄ signa varietas gr̄az. frutū. bonoz̄ op̄ez. et honestoz̄ studiorū. **T**ales enī vestiunt̄ discolorib⁹. **E**zech. xvi.

Grego.

Quintū. arduoz̄ scansio. s. p̄ cōtēplationē. vt licet corp⁹ ponderosū p̄uerset hic i re gione corp̄oz̄. qz̄ sicut dicit gregorius. carnis p̄pus loc⁹ terra ē. tñ p̄uersatio anie vel sp̄s̄ sit in celis. in regiōe spiritūū. i. angeloz̄ū put debet. et in generali resurre ctōe trahet ad se corp⁹ suū. **Q**uia mō seminat̄ corp⁹ aniale. s. resurget sp̄iale. i. **C**ho. xv. **S**i s̄o sp̄s̄ mō p̄uerset in regiōe corp̄oz̄ vt in lupanari et rakna v'l hu iusmodi. tādē a corpe suo trahet̄ ad regionē corp̄oz̄. i. ad terrā miserie et tenebra rū rē. **U**n̄ ps. **E**ribit sp̄s̄ ei. i. s. falsi clerici. falsi monachi. falsi religiosi. falsi chri stianil. et reuertet̄ in terrā suā. i. sibi debita. qz̄ noluit terrā viuētū. **U**ell suā. **Q**uaz̄ p̄p̄auit p̄cio maloz̄ operū. **I**n illa die pibūt oēs cogitatōes eoz̄. i. p̄uersē cogi tatōes eoz̄ q̄ sepant a deo. **S**ap. i. erūt causa q̄re pereant in eternū.

Item **U**bera fidel' anie sunt q̄ ad deū. **I**ntellec⁹ sinistro ad ip̄m agnoscendū. et af fectus dextrū ad ip̄m diligendū. **U**el gr̄itudo et hūilitas. **Q**uere libro. iij. ti. xvij. d̄ charitate marie quō dilexit deū memoriter. an̄ mediū tituli. **Q**uo ad se. **I**usticia sinistro ad se puniendū p̄ penitentiā et disciplinā. qz̄ peccauit. et h̄ p̄sup̄tōez. miseri cordia dextrū p̄ despatōem. **E**cc. xxx. **D**iserere aīe tue placēs deo. **Q**uo ad pri mū. p̄passio. p̄gtulatio. **U**n̄ ad **Ro.** xij. **G**audere cū gaudentib⁹. flere cū flētib⁹. **L**ō passio sinistro alienis malis. **H**oc habebat q̄ dicebat. ij. **C**ho. xi. **Q**uis ifirmat̄ et ego nō infirmoz̄ rē. **L**ōgtulatio dextrū alienis bonis. **H**oc nō carebat idē ap̄lus dicēs ad phil. ij. **G**audeo et p̄gtulor oib⁹ vob. idip̄m autē gaudete et p̄gratulamini mihi. **S**ine hm̄oi vberib⁹ puula ē oīs aīa. et vbera nō habz̄. **L**an. viij. nec ē nubil. id ē idonea christo p̄iūq̄. nec p̄t h̄re lac efficacis doctrine. **D**ebent etiā hec vbera ad h̄ vt sint signū sp̄ual' p̄gitat' esse q̄si pua et dura i reputatōe habētis. vt q̄ntūq̄

Pulcritudo marie

¶ passus fuerit sp videaris tibi durus. qñtificas qñtulat fuerit pax iudices.

De dorso morali Titul^o xix.

In dorso rectitudie. vt sit videlicet sine oī strumositate et gibbositate. Dorsoz christi marie et scōz. patiētia eoz. Sup qd dorsum iugit fabcāt pctōres. s. iudei. pagani. heretici. et blasphemī. et psecutores scōz. et sup qd plōgant iniquitates suas. Illi autē rectū habēt dorsoz q patiūt p eternis. Illi sō strumosuz q p tpalibz vel pprijs delictis vt mercatores et malefici. Dicūt autē dorsoz ex eo q su pficiēs ei⁹ dura et qñs sateā ad portāda onera et tolerādas pculsiones.

De ventre marie Titulus xx.

In vētris debita dispositōe. Vñ can. vij. dicit. Vēter tu⁹ sic aceru⁹ tritici. val lat⁹ lilij. Quere li. iij. ti. xij. de viginali secunditate marie.

Ite de vētre filij dicit m^r Lān. v. Vēter illi⁹ eburne⁹ distinctus saphir⁹. Et p^t qgrue exponi de vtero vgis. Vēter ei⁹ nō ē vt alij vētres i qbz repit diabol⁹ pectore. et vētre. Sen. iij. S; ē eburne⁹ p vgitatē. Nā sic cū eboze nascit cādor ei⁹. sic cū carne christi et ipi⁹ marie natus ē cādor vgitat⁹. q ē viroz genit⁹. Et qz saphir⁹ celestis color ē dicit vēter m^ris v^l filij distinctus. i. pulcre notat⁹. Lsaphir⁹. i. qbusdā cōformitatibz cū angelica natura q notat⁹ i saphiro. Nā vgitas soroz ē angeloz. sic dicit b^ris thomas apls. In angel enī ē vgitas. et eiudē vgitat⁹ icorruptibilitas. In angel qz oīs mor⁹ diuine volūtatī subiect⁹ ē. Hoc itaqz decore multiplici signati sūt vēter matr⁹ et filij. et a vētribz ceter⁹ distincti. Nā i carne vtriusqz fit it vgitas icorruptibil. et tā i carne filij qz m^ris nullus motus q a dei bñplacito discordaret. Alia trāslatio mūdiciā carnis christi v^l ipi⁹ vgis nō tm assimilat angelice mūdiciē. s; etiā pponit dices. L Vēter ei⁹. i. filij v^l m^ris L sic p^ris eburnea sup lapidē saphirū. In hac autē p^ride trāsmisit nob pater illd medicinale vñ guētū. s. corp⁹ christi. q medicatū ē gen⁹ hūanū. et de cui⁹ odore tota resp^a ē ecclesia fidelū. Quere li. r. ti. xlij. de vasis. vbi maria dicit p^ris.

Thomas apostol⁹

Meritū dicit eccleie vba ista. L Vēter tu⁹ sicut aceru⁹ tritici vallatus lilij. Vēter eccleie. qz vēter tenerrima ē pars corpis. sūt mulieres. q vocant vēter ppter tenerritudinē pietat⁹ et ppassiōis. Et qz vēter sedes ē fecūditat⁹ corp⁹. et figura spirital⁹ fecūditat⁹. Et qz cibaria spūalia p meditatōez decoquunt⁹ et digerūt i ventre memorie. sic cibi corpales i vētre carnali. Sic aceru⁹ tritici. q lat⁹ ab imo. tēdit in conū. Nā spūales psonae late se effundūt i ieiunijs. vigilijs. disciplinis. et ceter⁹ corp⁹alibz exercitijs. Et terminātur i conū. qz qnto pfectiores i charitate et latiores in opibz misericordie et penitētie. tātō se mīozes et min⁹ pfectas arbitrat⁹ et credūt. in q ostēdūt se prinere ad archā q psumata ē in cubito vno. Et bñ dicit L sic aceruus tritici. qha coacervare debēt oī studio tritici vbi dei. q pasci et nutrirī debet colūba. i. fidel⁹ aīa. vt. s. exēplo matris dñi oīa vba dñica pseruēt et pferāt i cordibz suis. Vallat⁹ lilij. qsi ex oī pre. s. tā in corde qz in sensibz. mēbris et motibus. lilioz habēs cādorē. Et iō ponit lilij pluraliter. qz nō sufficit castitas corp⁹is sine castitate mētis. Nec etiā duplex hec castitas sufficeret sine castitate sēsuū. mēbroz. et motuū. et tā corp⁹aliū qz spūaliū actionū.

Alter. Vēter eccleie iugati q fragiliores et teneriores sunt i eccleia. Et qz oīno ne qunt prinere pmitit eis vñ iugio. Et d; hic vēter esse eburne⁹. vt q v^lūf coniugio sunt i iugali castitate firmissimi. vt nullo frangāt adulterio. qz ebur ē os elephātis aīalis castissimi. et ē ebur os firmissimū. frigidū. cādidū. et du p. Dicūt etiā hic venter distinct⁹ saphir⁹. q nec tot⁹ caro. nec tot⁹ saphir⁹. s; carne et saphiro distinct⁹. Nā cōiugat⁹ inqntū cogitat q dei sunt. saphir⁹ ē q celestis coloris est. In qntū cogitat quō placeat vxori. caro est. Et talis diuisus est fm distinctiōez apli. i. Eboz. vij. qz cogitat et q sunt dei et q sunt mūdi. Nisi enī cogitaret q dei sūt. nō esset diuisus. et si cogitaret tātūmodo q mūdi sunt et quomodo placeret vxori. nō esset distinctus saphiris.

Vel p ventrē possunt intelligi qlibz infirme persone i eccleia dei. Due fortes pūt fieri corā deo si vēter hic fuerit eburne⁹ p frigiditatē q estū luxurie. et candid⁹ q omni

fo. cxiij.

r 4

modā aliā immūdiā. et solid⁹ ⁊ vanitatē et incōstātiā. et saltem distinct⁹ saphi-
r⁹ (et si nō p̄t esse totus saphirinus) vt sic tractet spalia q̄ nō obliuiscat eterna.

De umbilico marie

Titulus xxi.

In umbilico p̄tenti positōe. **Uñ** Cañ. vii. dicit ei sp̄suis **Umbilic⁹ tu⁹** **B**
crater tornatilis. hūc indigens pocul⁹. **I** Per umbilicū ifirmitas carnal⁹ ⁊ cu-
piscētie designat. **Uñ** p̄ iob fr̄us rehemoth i umbilico ventris esse dicit.
Sed in ista virgine sic aruit et iduruit umbilic⁹. vt esset q̄si lignū aridū nullum
habēs humorē carnal⁹ ⁊ cupie. et q̄si ope tornatili velut crater circūcisus ē ei⁹ um-
bilicus interius ⁊ exteri⁹ ab oī rēparatōe exteriori ⁊ interiori. **N**ec indiget pocul⁹ iste
crater q̄b ille potet q̄ clamat i cruce sitio. s̄ de b̄ cratere potabit vinū ⁊ lac. **N**ā cū
lacte cādoris ḡginal⁹ mortificatōem carnis p̄p̄e q̄ auster⁹ saporē habz vt vinū cō-
mictū inuenit. vt delectaret pariter in vtroq̄.

Aliter **Umbilicus tuus**. i. castitas tua q̄ occupauit in te locū et sedē vbi i alijs mu-
lierib⁹ regnat luxuria. **Uñ** dñs impropat aīe sordide p̄ luxuriā **Eze. xvi.** **I**n die
ort⁹ tui nō ē p̄cisus umbilic⁹ tuus. **C**astitas inquā tua ē sic crater tornatilis. id ē.
rotūda. q̄ ⁊ tines p̄pter amorē celestiu⁹. et ē p̄fecta. q̄ casta es i corde. in mēbr⁹. in
morib⁹. et in sensib⁹. sicut op⁹ tornatilis rotūdū ē et p̄fectū. **C**rater dico **Uñ** q̄ in-
digens pocul⁹. Iq̄ nūc patit sitim carnal⁹ ⁊ cupiscētie. **Q**ui enī sitit pocul⁹ indi-
get. **U**el sic. **N**ūc indigēs pocul⁹. i. irrigatōe gr̄e. q̄ tota es gr̄a plena. **S**cōm
quosdam. **C**rater est schyphus q̄tuor habens ansulas.

Aliter. **U**t istō dicit ecclie **Umbilic⁹ tu⁹** crater tornatilis. **U**mbilic⁹ i medio cor-
pis. maria i medio ecclie q̄ ē corpus filij sui sine acceptōe p̄sonaz. facta cum tor-
no doctrine sp̄sseri. plana p̄ hūilē mānētudinē. sine scrupulo oīs peccati potēs
dicere ml̄to veri⁹ q̄ dauid. **S**ine iniquitate cucurri. viā mādatoꝝ dei. **L**et dixi.
alios p̄ exemplū. **C**rater iste p̄cau⁹ p̄ hūilitatē. **S**pericus p̄ sup̄ne mercedis iten-
tōem. **C**apar vini et oīs ligris. i. oīs gr̄e. **D**e materia p̄ciosa. q̄ i vtero sc̄rificata.
et sanguie filij redempta. **C**lausus inferi⁹. et ap̄tus sup̄i⁹. ⁊ tēptu t̄paliū et appeti-
tu celestiu⁹. **T**ene manu sp̄sseri v̄l filij q̄ ē man⁹ p̄ris. **P**orat nos sic mater filios
vino ml̄tiplici. **L**ib. xij. p̄ticta. i. duodecimo f̄su de orto. vbi ip̄a d̄r v̄s. istō inue-
nies ab **O** vsq̄ ad **Y**. **Q**uere li. x. ri. de cratere aureo et argēto. titulo. xlij. de va-
sis **E. E.** **L** **N**ūc indigēs pocul⁹. Iq̄ filius eius. q̄ est vitis ḡa eidē sūmistrat. s̄. do-
na gr̄az. et sufficiētia eius q̄ ē ex deo et in illos redūdāt et illos ifruit q̄ bone opa-
tōis manu craterē hūc app̄hēdūt. et q̄si ori apponūt ei⁹ magnalia deuote p̄dicā-
do et laudes ei⁹ dulciter decantādo.

Dystice. **P**er umbilicū in q̄ ē vis generatiua et feruor desiderij q̄ ad ml̄ieres desigri
possunt sc̄ri p̄dicatores. q̄ desiderij seu feruor ad sp̄iale plen in dei ecclia gene-
rādā. **E**t h̄l umbilic⁹ se veluti crater. Iq̄ vinū doctrine germinās ḡgies **Zach. ix.**
ppinat. **E**t el tornatilis. i. circularis. planat⁹. polit⁹. et p̄ circuitū circūcisus. vt ni-
hil habeat rugatū. nihil angulare. s̄ totū simplex et v̄z vita p̄dicatoꝝ et doctria.
totū p̄fectū. et imaginē eternitat⁹ p̄ferēs et amorē. **P**erfectio enī ⁊ eternitas. notāt in
figura circulari. **N**ūc indigēs pocul⁹. Iq̄ affluētia sapie salutar⁹ nūc indiget i
se. et in alios semp redūdāt. q̄ illā sincere et pie alijs adm̄strant.

Dozaliter **Umbilic⁹** fidel aīe zel⁹ vel pietas. v̄l m̄ amboꝝ charitas. p̄t causas **E**
sup̄dictas **N**ūc indigēs pocul⁹. Iq̄ sapie salutar⁹. q̄ nūc desit charitati. q̄ v̄ncō
docet de oib⁹. i. **Joh. ij.** **U**bi enī charitas ē sicut dicit **Aug⁹.** q̄d est qd̄ possit deesse.
Nec enī deesse p̄t charitati q̄ charitas ē. nec q̄cōs suorū ei deesse p̄mittit. q̄ totum
se et sua in manib⁹ posuit charitatis.

De feminib⁹ marie

Titulus xxij.

In crurū ⁊ tibiāz eq̄ soliditate. **Uñ** d̄r ei cañ. vii. **I**unctura feminū tuoz sic **B**
monilia q̄ fabricata sunt manu artific⁹. **I** Femora in vir⁹ femina in mulier⁹
bus. **E**t sunt hecl femina. **D**ecora sicut monilia. id est. connectūtur inuicem
p̄ castitatem sicut monilia duas partes tunice connectūt. **N**ota q̄ iunctura fe-
minum ḡginis non tm̄ dicitur casta vel pudica. sed etiam castitatis monitoria.

Aug⁹.

Pulcritudo marie

Propter quod monilibus opat. Et dicunt monilia. quasi castitatem moneria. Nam ad continentie mundiciam. ipsa per exemplum nos admonet et inuitat. De caetero monilia fabricata. Idem cum manu artificis. Nam artifex spiritus sanctus in semibus eius hanc iuicentiam. hanc mundiciam. hanc castitatis progatiam fabricauit. quod totum carnalis concupiscentie fomitem per suguentem entem rorem celestis gratie extinguit in ea.

Item de cruribus vel tibibus sponsi dicitur Cantu. v. et congrue potest et poni de cruribus vel tibibus marie. Crura eius sicut columnae marmoreae. quae fundatae sunt super bases aureas. Alia translatio dicitur. Tibie eius columnae marmoreae. Crura ista sunt tranquillitas in prosperis. et patientia in aduersis. quae duo totum edificium virtutum sustinent et supportant. Vel moraliter. Tibie quae fortes sunt velut columnae marmoreae et totam corporis proportionem portant. sunt fortitudo et perseverantia. quae omnem virtutum et sanctorum operum proportionem portant et sustentant. Et ille columnae ut portare valeat istud edificium fundatae sunt super bases aureas. scilicet charitatem et sapientiam. quae signantur in auro. Fortitudo enim debet fundari in sapientia ne se precipitet. perseverantia in charitate. alioquin deficiet et non stabit.

De pedibus marie Titulus xxiiij.

Ad debita pedum diuisione et rectitudine. De pedibus marie et sanctorum dicitur Aug. i. de scriptis animalibus. Pedes eorum. id est affectus pedes recti. per debitam intentionem. Let planta pedis eorum ut planta pedis vituli. quae sissa est per discretiorem. ungulam habens per patientiam finale. firmiter figitur per stabilitatem in bono. terram conculcat inferiora continentem. circulariter figuram imprimunt ea quae sursum sunt quodammodo et amando. Nota quod pedes signant affectus. quod affectibus accedit mens ad se et ad deum. et recedit a se et a deo. Duo autem pedes fidelis anime. duplex affectus. Dexter. desiderium placendi deo vel sollicitudo quomodo ei placeat cui se probauit. id est ad Tibi. iij. Sinister. studium quodammodo pro fratribus. Et hi duo pedes portant animam in celum. Duo pedes anime peccatricis. proprius sensus. et propria voluntas. et hi portant in infernum. Duo pedes anime iuste istis contrarij. Obedientia propria voluntati. et humilitas propria sensui. Chrysostomus. Pedes sunt motus anime quibus incedit. non de loco ad locum. sed de malo ad bonum. et conuersio. Grego. Uelle. mēte ire est. Aug. Ambulat anima non pedibus sed moribus.

Chriso.

Grego.

Aug.

Item pedes nostri quibus stādo. sedendo. conculcamus terram. sed non iacēdo. docent nos quod affectus nostri debent assidue conculcare terram. excepta corporis mediocri necessitate. Item de pedibus. id est affectibus matris potest dici illud Apoc. i. Pedes eius siles auricalco. Calcos grece eo latine. Chrysostomus fuit aureus per patientiam. quae non murmurat in flagellis. sicut nec aures in percussioibus malleorum. Fuit enim per clarum sonum predicatiois manifeste. Sicut in camino ardenti. quod totum fecit quicquid fecit ex vehementi seruire charitatis. Dicitur pedes eius signat inferiorē partē. scilicet humanitatem. Pedes autem nostri. id est affectus calcadi sunt pellibus mortuis. scilicet sanctorum precedentium exemplis quae pellibus mortuis. alioquin si nudus fuerit affectus noster. multum timere poterit in deserto vite huius venenatum mortuum serpentis anticum. Et etiam illo tempore trium serpentium de quibus agit Deutero. viij. Quere lib. xij. pericula. vi. titulo. id est quod maria uirginis. circa medium tituli.

Item pedes affectus. quod sicut pedes corporales portant exteriorē hominis. sic affectus interiorē.

Isti pedes

Quādoque erunt. scilicet ira. odio. vel inuidia. Parab. vi. Nunquid potest homo ambulare super prunas ut non proburatur plante eius? Ab his tollendum est calciamētum. id est mortua opera causa refrigerij. Exo. iij. et Josue. v. Tolle calciamētum de pedibus tuis. terra enim in qua stas sancta est. id est ecclesia vel domus religionis.

Quādoque frigore dissoluntur. id est torpore negligentie. Jo dicitur Mat. xxij. Videte ne fuga vestra fiat in hieme. Quia torpore negligentie pedes astringit. Hi sunt calciamētis muniēdi. id est sanctorum defunctorum exemplis quasi pellibus mortuis. Hier. ij. Prohibe pedem tuum a nuditate. Exo. xij. Calcias quodammodo agnus pascalis.

Isti pedes

Quādoque lapide colliduntur. id est fidei hesitatio. Unum caue ne offēdas ad lapidem pedem tuum. Petra. Chrysostomus. id est chor. x. Hi sunt lauandi butyro diuine misericordie. et foudendi oleo gratie quod istis sunt vulneribus sauciati Lu. x. Et hec duo largit christus petra. Job. xxij. Lauabam pedes meos butyro. sperando in misericordia dei. Vel mundabam affectus meos contemplatione humanitatis.

So. cix.

christi que p butyro. et diuinitatis que p mel. Unde seqtur. **Et** petra fundebat mi
hi riuos olei. i. christus dabat serenitate conscientie.

Quandoq; inqnanant carnis voluptate. que lutu est et cenu. **Treno. i.** **F**ordes ei
i pedib; ei? **Iq;** Lqa no e recordata finis sui. **I**bi sut aq abluedi. **U**n ioh. xiiij. **L**a
uir dñs pedes discipuloz. **L**ui petr? **D**ñe no tm pedes. i. affect? **L**z z man? **I**.
opalet caput. i. senu euagatione. **U**el **L**caput. i. intedez q ordinada e xpus celu.
Quandoq; sordidant puluere vane glie. **U**nde picip aplis **D**at. x. et **L**u. ix. **E**x
cutite puluere de pedibus vestris.

Moraliter. Pedes. i. affectus debet calciari. i. muniri iacinto. s. est. celesti desiderio. **D**
vt possimus occurrere obuia xpo in aera veniet ad iudiciu.

Ite. Pedes ecclie sustentares ea in gra et virtute. et christu caput ecclie portates per
mudu. pdicatores sut. de qbz dicit **I**sa. liij. **Q**ua pulcri sup motes pedes annciat
z pdicat pacem. **D**i debet tigi i oleo spual gre vl misericordie. et p fudi abudantia
spualiu carismatu. **U**n dicit de aser deuter. penul. **B**ndict? i filiis aser. **S**it pla
ces fratrib; suis. z tingat i oleo pede suu. **F**erri z es calciametu ei? **S**icut dies iu
uentutis tue. ita et senect? tua. **U**el pedes ecclie sunt inferioru opey mistri. q du ad
vltus necessarios inferiora exercet officia p extrema misteria velut pedes terre ihe
ret. **S**ed tales lauadi sut butyro. sicut dicit **J**ob. xxix. **L**auaba pedes meos buty
ro. **Q**uia sicut dicit grego. voce crebre admonitiois qsi infusioe pinguedis debet
p fundi. vt sanet si qd aspirate viaz fuerit laceratu. **I**te de his pedib; dicit **A**po. i.
Pedes ei? siles auricalco. **Q**uia sicut auricalcu assimilatur auro. sic et ipsi licz a loge
maiores imitent. eis tm qntu possunt assilari nitunt q p adru signant.

Grego.

De statura marie Titulus xxiij.

In statura vel gressu medabili honestate. **De statura matris dicit ei fili? A**
Canti. vij. **L** Statura tua assimilata est palme. **S**tatura. i. rectitudo bo
ne intentionis. z sete opatois discretio **L**assimilata e palme. **V**t sicut palma. i.
arbor triuphalis cruc? dñice terribilis est malignis spiritibus. sic bra xgo merito
sue rectitudis malignos spūs terreat z expellat. **D**e hac statura vl statoe dicit **J**oh.
xix. **S**tabat iuxta cruce iesu mater ei?. **E**t bñ dicit **L**stabat. **I**q; cu omnes apli vacil
larer in fide tpe dñice passiois apa in fide stetit immobil. cu esset terra illa de q dicit
Eccl. i. **T**erra in eternu stat. **Q**uere libro. vij. titulo. i. de terra. p? mediu tituli.
Uel ideo dicit. **L** Statura tua assimilata e palme. **I**qa sicut signu cruc? q p palma
designat armatura e special? tra diabolū. sic inuocatio nois beate virginis. qd e
maria. **U**n beatus berñ. **N**o sic timet. **Q**uere lib. i. caplo. ij. de noie marie añ fi
ne capituli. **U**el sic. **L** Statura tua. **I**d e. recta intentio tua. z ad celu directa bona
opatiol. **L**assimilata e palme. **I**q; ad terrena despiciat incuruari. z i celestib; appetit re
munerari. z illd braniu qrit tantumō. qd qnq; datur? est dñs aie vicioz victicia.
De q **A**poca. ij. **V**incenti dabo mana absconditu zc.

Berñ.

De gressu matris dicit ei fili? Cañ. vij. **Q**ua pulcri sunt gressus tui i calciametu filia **B**
pncipis. **D**ec calciameta sunt testimonia scrozz patru et eoz exēpla. **E**ze. xvi. dicit
fili? matri. **C**alciam te iacinto. cinxi te bisso zc. **E**t qz erat calciata iacinto. id dicit
gressus ei? pulcri i calciametu. **N**ā pedes ei? i. cogitatioes et opa. decore spiritu
alis deuotois z intedois. velut pedes in calciametu iacintinis resplēdebāt. **E**t qz
cintra erat bisso castitatis et xginitatis astricta baltheo q est bisillus rectora. ideo se
quitur. **J**uncture feminu zc. vt supra.

Finis liber quintus de pulcritudine marie.

67

**Incipit liber sextus de appellatōni
bus beate marie.**